

The Baltic

GUIDE

PÅ SVENSKA

GRATIS DIN
TIDNING
DECEMBER 2009

Vinter i Tartu

Evenemangstips

Ful!

- Handel
- Marknad
- Musik

www.balticguide.ee

/ båt / flyg / hotell / teatrar / utställningar / shopping /

Tähelepanu! Tegemist on alkohooliga. Alkoholi võib kahjustada Teie tervist.

Vana Tallinn. A unique experience.
Authentic Estonian Liqueur of Superior Quality.

ТРОИКА
RYSK RESTAURANG

самовар
samovar
samovar

ушанка
rysk vintermössa
fur hat

матрешка
rysk docka
matrioshka

баранки
rysk kringla
barankas

берёза
björk
birch

медведь
björn
bear

водка
rysk vodka
vodka

деревянные ложки
mälade träskedar
wooden spoons

гармошка
drummet

балалайка
balalaika

икра
kaviar
caviar

подсолнух
solros
sunflower

Officersmåltid.
Gratis vin ingår.

Lunchmeny
vardagar från 3 €

— Tallinn, Raekoja plats 15, www.troika.ee —
Tfn. +372 627 6245

Café Caprice

Nytt café och restaurang som erbjuder europeiskt kök och sushi. På kvällarna utmärkt underhållningsprogram.

Kom och njut av julens läckerheter och glögg!

Suur-Karja 4, Tallinn
tfn. +372 6 002 220
Öppet: Sö - Ti 12-22
On - To 12-24
Fr - Lö 12-03
info@caprice.ee
www.cafecaprice.ee

12.00-16.00
dagens rätt
50 EEK (3.20 EUR)
och dagens sushi
55 EEK (3.50 EUR).

Exklusiv kryssning:

All Inclusive på nyårsafton!

Följ med på en ny kryssningsupplevelse. Fira nyårsafton ombord på Baltic Queen till Tallinn eller Romantika till Riga. På själva nyårsaftonen är det All Inclusive, d v s all mat & dryck ingår i priset från Stockholm till Tallinn eller Riga.

Fira in det nya året med glitter och glamour tillsammans med massor av festsugna människor. Dans, disco och förstklassig underhållning. Upplev de bästa shownumren ur världens mest kända musikal; Mamma Mia, Chicago, Fantomen på Operan och många fler.

Välkommen till ett extra exklusivt nyårsfirande.

**I All Inclusive-kryssningen
31.12–2.1 ingår:**

- ◆ Båtresa
- ◆ En festlig nyårsbuffé 31.12 med öl, vin, alkoholfritt i valfri mängd, kaffe/thé
- ◆ Drycker i barerna 31.12 (fram till stängningsdags): fatöl/cider, gin/vodka/rom/läsk från dispenser (dryckespistol), kaffe/thé
- ◆ Nyårsvickning/nattamat kl 01–04
- ◆ 1 frukost, valfri väg
- ◆ Extra festlig underhållning bägge dagarna

**Nyårskryssning till
Tallinn eller Riga fr**

1690:–

**Ingår: båtresa, del i B4-hytt,
All Inclusive 31.12. Rabatt
för barn upp till 17 år.**

TALLINK

www.tallinksilja.se 08-22 2140*

*Serviceavgift tillkommer, boka online så bjuder vi på den.
Pris per person, begränsat antal platser, gäller 31.12.2009.

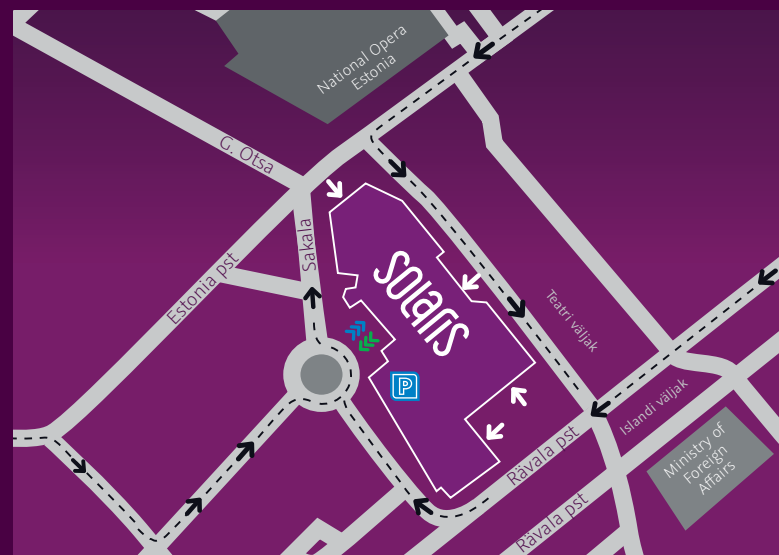
SOLARIS

Endast ett stenkast från Gamla Stan i Tallinn hittar du Solaris – det nyaste och mest enastående centret för underhållning, shopping och kultur.

Biografen Cinamon, med det absolut senaste inom 3D har sju salar, förutom Estlands bäst utrustade konsertsal som garanterar oförglömliga upplevelser och angenäma möten med de mest älskade artisterna. Även seriösa kulturfreakar hittar sitt – Dance Academy med två dukar för filmklassiker och Cinema Artis med musik för de mest skiftande smaker – kulturutbudet på Solaris bjuder på ett överflöd av upplevelser.

När man strosar omkring upptäcker man ett stort utbud av butiker med fritids- och lifestyle- kläder. Den nyaste APPLE butiken, SONY Center och Nokia bland många andra finns på plats för att tillfredsställa verkliga teknikfans. Du hittar även stans mest innovativa mataffärer på Solaris.

Det spelar ingen roll om du kommit för att shoppa eller helt enkelt för att slå dank. Alldeles säkert hamnar du i en värld som präglas av urban livsstil, underhållning och kultur. Känner du för att ta igen dig efter shopping eller biobesök hittar du ett stort urval caféer och restauranger i vår matavdelning. Ett alternativ är att ta igen sig i vår unika takträdgård. Hos oss är livet vackert.

Estonia boulevarden 9, 101 43 Tallinn
www.solaris.ee

HANDLA LÄCKER DESIGN OCH KONSTHANTVERK MED TALLINN CARD

www.tourism.tallinn.ee • www.tallinncard.ee

Förutom alla storslagna shoppingcentra gömmer sig massor av små mysiga affärer i Tallinn. Här hittar man kära och speciellt typiska estniska prylar. Det handlar om äkta estniskt hantverk, säregen konst och design. Passa på att besöka dessa med Tallinn Card (www.tallinncard.ee). På ett flertal ställen finns förutom affärer även ateljéer där man kan ta del av tillverkningen. Innehavare av Tallinn Card erbjuds rabatter på samtliga dessa ställen och i vissa fall på trevliga överraskningar.

Vad ska jag köpa?

Estniskt konsthantverk

Om du verkligen vill handla något unikt då skall du leta efter estniskt konsthantverk. Det rör sig om vackra, funktionella handgjorda ting där uråldriga traditioner följts. Alla stickade produkter är oerhört populära – så som färgade tröjor, halsdukar, mössor, sockor och vantar. Allt kännetecknas av mångfalden i fråga om mönster.

Estniska hantverksaffärer

I gamla stan och dess omgivning hittar man tre affärer med ett brett urval presenter och souvenirer.

Med Tallinn Card erbjuds du -10%.

Adress: Pikk 22
www.crafts.ee
Öppet må-lö 10-18

Adress: Pikk 15
www.crafts.ee
Öppet må-lö 10-18

Adress: Viru Centrum/
Viru Keskus • Viru väljak 4
www.crafts.ee
Öppet dagligen 9-21

Hantverksaffären Rewill

På Rewill erbjuds stickat, så som tröjor, täcken, mössor, halsdukar, handdukar, strumpor och handdukar. Dessutom

souvenirer i trä, läder och sten.

Med Tallinn Card erbjuds du -15% på alla varor.

Adress: Vene-gatan 7
Öppet: må-lö 10-18
Sö 10-16

Elves hantverk och presenter

I gamla stan ligger den mysiga affären Elves med handmålade väggallrikar, bägare och annan keramik, det mesta i glada färger och med Tallinnmotiv.

Med Tallinn Card erbjuds du -15% på alla varor.

Adress: Müürivahe-gatan 52 • www.elves.ee
Öppet dagligen: Må-Sö 10-17

Herrgårdskeramik

Den som intresserar sig för terrakotta skall bege sig till Möisakeraamika med föremål som tillverkas i den 500 år gamla herrgården Atla.

Med Tallinn Card erhåller du vid köp en liten present.

Adress: Sadama-gatan 7/8
Norde Centrum
www.keraamika.ee
Öppet dagligen 9-19

Bruksföremål och design

Estniska designers utmärker sig för nytänkande som nått internationell uppmärksamhet. Över hela Tallinn finns ateljéer som erbjuder allt från bruksföremål till kläder och möbler.

Nu nordik

Nu nordik är en säregen affär som säljer modern estnisk design. Urvalet är brett, blicken fångas av det fräscha.

Tallinn Card-innehavare erbjuds -15% på hela sortimentet.

Adress: Frihetstorget/Vabaduse väljak 8 • www.nunordik.ee
Öppet: må och lö 11-17 • Ti, on, fr 11-18 • to 11-20

Mästarnas gille/Meistrite Hoov

Denna lugna bakgård ger en inblick i Tallinn, som det såg ut för flera sekel sedan när hantverkarna arbetade med själ och hjärta. Atmosfären präglas av medeltid. Har

hittar man smycken, designkläder, glas och hantverk, förutom att man kan njuta av konstutställningar och alla läckerheterna från café Chocolaterie.

Med Tallinn Card får du ett vykort med Mästargillenas motiv på gillekontoret.

Adress: Vene-gatan 6
Öppet: Affärerna: dagligen 10-18
Café dagligen 8-23

Helina Tilk

Helina Tilk är känd för sin färgstarka och stilrena keramik och hemtextilier, som dekorerar med katter, grisar, björnar och andra glada djur med vänliga drag.

Med Tallinn Card erhåller du vid köp en liten present.

Adress: Rataskaevu-gatan 6
Öppet: må-fr 10-18 • lö 10-17
sö 10-15

Adress: Lühike jalg 5
Öppet: må-fr 10-18 • lö 10-17
sö 10-15

Bogapott

Bogapott är ett unikt familjeföretag som förenar såväl café som keramikstudio. Vem av oss skulle väl inte njuta av en kopp kaffe eller te i hemlagade koppar? Den inbjudande bakgården på Bogapott lockar sommartid med utomhusservering. På vintern njuter man av mysig inomhusmiljö.

Med Tallinn Card erhåller du en liten present vid köp för minst 100 EEK.

Adress: Pikk jalg 9 www.bogapott.ee
Öppet: må-lö 10-18
sö 10-17

Marsipan och choklad

Handmålade marsipan är en av de söta souvenirerna som man säkert ska smaka på och ta med som present i samband med besök i Tallinn. Tallinn har uråldriga marsipantraditioner från medeltiden. Enligt legenden uppfanns denna godsak under Hansans guldålder på Tallinns Rådhusapotek. Som present kan du även köpa mörk och bitterchoklad, handgjorda konfektyrer och mycket annat som tillverkas av Estlands största konfektyrfabrik Kalev.

Kalevs Marsipanateljé

På Kalevs marsipanateljé kan man bekanta sig med marsipanens historia och följa marsipanvärldens mästare och givetvis köpa de läckraste marsipanfigurerna. Alla chokladläskare kan låta sig förföras av mästarnas handarbete och trevliga kartonger. Du bestämmer själv vilka godbitar du vill ha!

Tallinn Card-innehavare bjuds på en söt överraskning av Kalev.

Adress: Pikk-gatan 16 • www.kalev.eu • Öppet: må-lö 10-19 • sö 10-17

Kortet för allt

100 gratiserbjudanden eller rabatter på erbjudanden för att upptäcka Tallinn under vintern

GRATIS

- entré till 40 museer och attraktioner
- exkursioner till fots eller med buss
- promenader med autoguide
- lokaltrafik

RABATTER

- på restauranger och caféer
- på hantverks-, konst- och designaffärer
- på äventyrsbad och skridskobanan

Man kan köpa Tallinn Card för 6, 24, 48 eller 72 timmar. Tallinn Card säljs på Tallinns turistinformationbyråer och hotell. Pris från 12 till 32 EUR.

www.tallinncard.ee

❄️ ❄️ Julefrid ❄️ ❄️

Julen infinner sig, vare sig vi vill det eller inte. Julen är den kristna världens största och viktigaste högtid och firas även i Estland. Estland tillhör den kristna civilisationen och bekänner sig till denna. Trots att julfirandet var förbjudet och avskaffat under sovjetockupationen levde traditionen vidare i hemmen.

Enligt uråldriga källor från medeltiden kallades Estland i Rom för Terra Mariana, dvs den heliga Moder Marias land. Detta vittnar om tidiga kontakter med Rom. Den kristna civilisationen utgör stommen i estnisk kultur och historia, däremot är antalet religiöst troende än mindre än i Sverige, ja lägst i hela världen! Intressant nog kan man konstatera att de flesta dock tror på något. Detta något går tillbaka till den förkristna tiden och esternas starka närhet till naturen, med tro på shamaner och överjordiska krafter.

Trots ekonomisk kris tycks dock tron på kommersialismen vara en övertro. De flesta som julhandlar i Estland gör det utan att skänka en tanke på julevangeliet. Shoppingarkader och julmarknader med julsånger som blivit sockersöta har tagit över kyrkans roll som sam-

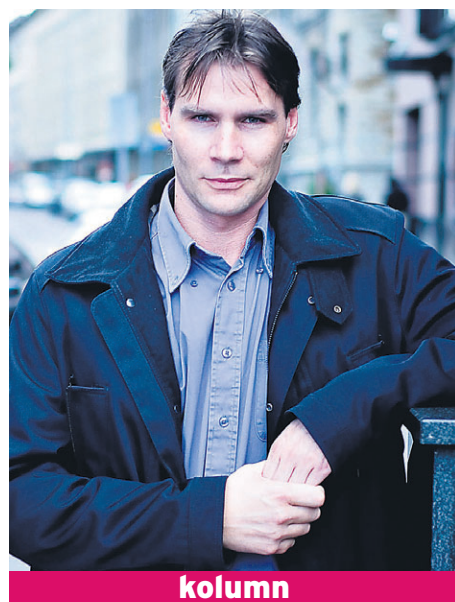
lingsplats. Lyckan finns i pryglar!

Tallinns och Estlands kyrkor och konsertsalar står dock öppna för mera andliga övningar och upplevelser. Här kan man njuta av högsta klassens konserter, långt från kommersialismen. Ett av dessa underbara ställen är S:t Mikaelns församling, en kyrka som tillhör den estniska, men där församlingsspråket är svenska. Kyrkan har en enastående akustik. Varför inte stiga in från gatan och njuta en stund och tänka på annat än handel och vandell!

God Jul och Gott Nytt År!

Toomas Käbin
chefredaktör

kolumn

Satsa på Estland

För snart ett år sedan tackade jag ja till ett arbete som skulle innebära många förändringar i mitt liv. Jag skrev på ett kontrakt att driva ett företag med verksamhet inom internetbaserad marknadsföring i Tallinn. Mitt första besök i landet inträffade dagen efter första arbetsdagen i bolaget. Under min uppväxt tillhörde Estland det där stora hotfulla i öst och kunskaperna om landet och dess historia var bristfälliga. Jag kände till att vi i Sverige hade någon form av historisk koppling, men av den historia jag hade tillgång till fanns aldrig Estland i huvudfokus. Jag hade under nästan 35 år inte mött någon människa som mig veterligen härstammade från Estland.

Att nu ett år senare titta tillbaka på alla de upplevelser jag haft och människor jag mött kan jag bara förundras över att skolan i Sverige nämner så lite om landet som ligger oss så nära. Att Estland hade en period som kallas för den gamla goda svensktiden är

något alla i Sverige borde få känna till. Man borde även nämna mer om att det funnits en svenskspråkig minoritet i landet sedan flera hundra år tillbaka.

Jag är dock glad över tiden jag har spenderat här och ser med tillförsikt på både Estlands framtid och min egen framtid här. Landet vill växa och vi vill växa med det. Det var därför en skön känsla när vårt bolag Netlead vann titeln som det snabbast växande svenskägda bolaget i Estland 2009. Nu gäller det att fortsätta i samma anda inför 2010.

Personligen kommer jag att göra mitt 2010 till ett år med fokus på all den historia jag gått miste om och även göra några besök till Aiboland, dvs de före detta svensksbygderna i Estland.

Peter Magnell
företagare

DECEMBER 2009

The Baltic Guide på svenska

Verkställande direktör: Jane Konga

Chefredaktör: Toomas Käbin

Design: Kristi Möls

Fotograf: Stina Kase

Medverkande: Liina Kümnik,
Tomas Alexandersson

Kontaktinformation

Põhja pst 25, 10415 Tallinn,
fax +372 6 117 761

e-post: balticguide@balticguide.ee

Reklamavdelning:

Marknadsföringschef: Kirli Lembinen,
tfn. +372 6 117 769

Annonspris

baksidan	31 500 EEK
1 sida	28 000 EEK
1/2 sida	16 000 EEK
1/4 sida	8 500 EEK
1/8 sida	4 800 EEK
1/16 sida	2 700 EEK
rubrik + karta	1 100 EEK
+ moms tillkommer (20%)	

Mått

baksidan	285 x 400 mm
1 sida (bredd x höjd)	254 x 375 mm
1/2 sida (horisontal)	254 x 185 mm
1/2 sida (vertikal)	125 x 375 mm
1/4 sida (horisontal)	254 x 91 mm
1/4 sida (vertikal)	125 x 185 mm
1/8 sida (horisontal)	125 x 91 mm
1/8 sida (vertikal)	61 x 185 mm
1/16 sida (vertikal)	61 x 91 mm

Material:

Färdigmaterial i fil: Fh9, ai, psd, tiff, jpg, pdf

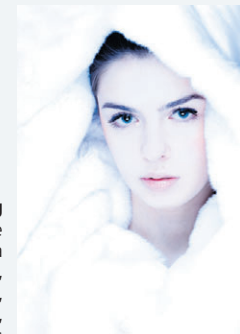
Informationsöverföring: CD, DVD

Upplaga: 15 000-25 000 st.

Tryck: AS Kroonpress

The Baltic Guide på svenska delas ut gratis på Fartygen: M/S Victoria I, Baltic Queen.
Terminaler: D-passagerarterminalen i Tallinn, Värtahamnen i Stockholm.

Turistinformationen: Tallinn, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Ösel (Saaremaa) och Dagö (Hiiumaa).
EAS representationskontor i Stockholm (Estniska huset)

Omslag

Foto: Stina Kase
Modell: Sveta
Kläder: Ženja Fokin,
otto.ee/apart,
Mariina P.L., Expressions,
Trendexpress

Ansvar för fel Utgivaren ansvarar ej för skada som orsakats av möjliga fel i tidningen ej heller för force-majeure så som strejk eller på grund av fel och brister som orsakats av kund. Ansvar för skada som uppstått p.g.a felaktigheter i annons eller på grund av att beställd annons av misstag eller tekniska skäl inte publicerats, begränsas till återbetalning av annonspris. Eventuella reklamationer skall inkomma inom 8 dagar efter publicering eller tidningens planerade publiceringsdatum.

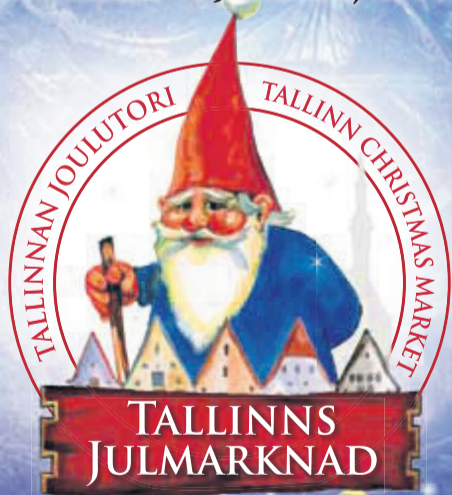
KOSKENKORVA® MINTTU 013

Tähelepauu, tegemist on alkohooliga. Alkohool võib kahjustada Teie tervist.

TALLINNA '2009 JÕULUTURG

29 NOVEMBER – 7 JANUARI, ÖPPET 9 – 19

Årets Julmarknad på Tallinns Rådhusplats har i år utökats och omfattar även skridskobanan vid Harjugatan, Tammsaareparken, Frihetstorget/Vabaduse väljak och Rotermannkvarteret/Rotermanni kvartal.

Exakt program: www.christmas.ee eller från Julmarknadens postkontor på Rådhusplatsen.

EVENT MASTERS[★]

ECKERÖ LINE

Nordic Hotel Forum

SEESAM

TERE

Elmar

Kalev

K-RAUTA

GUIDE

ELIESTA

rotermann

Vabaduse väljak

merko

ESTONIA

ÕÜ KESKLINNA PARGID

Older Hansa

up

Detta talas det om...

1 Svininfluensa

Enligt Estlands socialministerium inleds vaccinering mot svininfluensa i början av december. I en första omgång vaccineras alla barn från sex månader till sju år. Nästa riskkategori utgörs av kroniskt sjuka i åldern sju till 64 år.

2 Måttlig korruption

Estland hamnar på plats 27 i en jämförelse över korruption i 180 länder. Ju lägre siffra, desto mindre korruption. Korruptionen är minst utbredd i Nya Zeeland, som följs av Danmark, Singapore och Sverige. Litauen hamnar på plats 52, Lettland på plats 56 och Ryssland på 146. Värst är läget i Afghanistan och Somalia. Översikten görs av ansedda Transparency International.

3 Nytt bibliotek vid Tallinns Tekniska Högskola

Estlands modernaste bibliotek har invigts vid Tallinns Tekniska Högskola. På hyllorna finns 700 000 verk på en yta av 11 000 kvadratmeter. Biblioteket betjänar inte bara högskolan utan även intelligenande teknologicentrum. Estlands president Toomas Hendrik Ilves nämnde i sitt invigningsanförande att om presidenter i många länder inviger vapenfabriker, så handlar det om andliga citadell i Estland. Biblioteket har en intressant fasad, glasfasaden är nämligen täckt med en väv som svajar i vinden.

4 Estlands historia

Den finske historieforskaren Seppo Zetterberg har översatt sitt verk om Estlands historia från finska till estniska. Bland experter anses boken som en av de bästa och mest omfattande av sitt slag. Estniska historiker säger att det ännu saknas forskning från den första republiken 1919-1940 och från efterkrigstiden.

5 Byråkrati hindrar satsning på hälsovård

Hälsovårdsläget i Estland har försämrats i jämförelse med tidigare år. I en europeisk jämförelse hamnar man på plats 18 från tidigare plats 11. Enligt Health Consumer Powerhouse som genomfört studien bottnar försämringen i att den estniska sjukvården i alltför stor utsträckning bestäms av politiker. I Sverige investeras drygt sex gånger mer pengar per patient och år än i Estland. Man skall dock hålla i minnet att kostnads läget i Sverige är betydligt mycket högre. Dessutom skall man titta på variabler som effektivitet. Klart är att hälsovårdssystemet i Estland är underfinansierat och satsningarna alltför små. Detta kommer bäst i dagen genom bland annat medellivslängden, som för män är cirka tio år lägre i Estland än i Sverige.

Läsarkommentarer

Vi inbjuder alla läsare att kommentera vår tidning vad gäller innehåll, form, önskemål etc. Kritik och även beröm är välkomna!

Skriv till: balticguide@balticguide.ee, "snigelposta" förslag på: THE BALTIC GUIDE på svenska, Põhja pst 25, 10415, Tallinn eller faxa på +372 6 117 761.

Nyheter i korthet

✓ Tallinns julgran på plats

Alltsedan den 29 november står årets julgran i full belysning på Tallinns rådhusorg. Årets gran kommer från Harjumaa län som omger Tallinn.

✓ Unga diskuterar utvandring

Estniska ungdomar som träffades för att diskutera utvandring konstaterade att det stora problemet inte handlar om utflyttning bland unga, snarare oroas man över att få av dessa återkommer till landet. Insatser borde vidtas för att locka tillbaka de utflyttade. Uppskattningsvis 22 000 estniska medborgare arbetar i utlandet, bland dessa många i kategorin 15-29 år. Flertalet är yrkes- eller högutbildade. Populäraste landet att bege sig till är Finland (46 %), Sverige och Norge.

✓ Unga tog över parlamentet

Estlands parlament, Riigikogu, har 101 deputerade. Nyligen togs platserna över av skolungdomar som lärde sig demokrati och parlamentarism. Ungdomarna tog emot ett beslut att inrätta en ungdomsombudsman, förutom att man utsåg den mest barnvänliga samhällsmedborgaren, en tv-personlighet. Ungdomsparlamentet ägde rum för sjuttonde gången.

✓ Ambassad i Israel

Estland har öppnat ambassad i Israel, även om diplomatiska förbindelser funnits tidigare. I samband med detta besökte utrikesminister Paet Israel. Vid samtalen bekräftades de goda förbindelserna mellan länderna. Estland hade en unik och omfattande kulturautonomi för befolkningsminoriteter under 1920-30-

talen, vilket även den judiska befolkningen utnyttjade. Detta finns omnämnt i judarnas så kallade Heliga Bok i Jerusalem. För två år sedan invigdes en ny synagoga i Estland. Estland skall även öppna ambassad i Egypten.

✓ Orkestern Modern Fox fyller 25

En av Estlands populäraste orkestrar Modern Fox fyller 25. Det handlar om storband med musiker i smoking och rytmer från trettiots- till sextiotalsmusik. Legendarisk ledare är musikern och showmannen Mart Sander, solister har alltsedan början varit Airi Allvee och Artur Raidmets. I samband med jubileet har en ny CD getts ut.

✓ Arvo Pärt hos påven

En av samtidens största kompositörer, Arvo Pärt träffade påven i samband med ett möte i Sixtinska kapellet för 260 författare, konstnärer, kompositörer och musiker. Arvo Pärts musik präglas av religiösa motiv och mysticism.

✓ Basketdiplomati

Rysslands vicepremiärminister och tidigare försvarsminister Sergei Ivanov dök plötsligt upp i Tallinn i samband med en basketbollmatch mellan ett estniskt och ett ryskt klubbtag i sin egenskap som tidigare ansvarig för arméklubben CSKA. Ivanov ackompanjerades till arenan av Estlands försvarsminister Jaak Aaviksoo. Spekulationer kom genast igång huruvida besöket kunde ses som en förbättring i relationerna mellan länderna. Detta avfärdades dock av Ivanov som i stället uttalade sig kritiskt gentemot Estland.

Turistnytt

✓ Flyg till Tallinn, Tartu, Kuressaare och Pärnu

Estonian Air flyger året runt från Arlanda till Tallinn och sedan i somras till Tartu. Sommartid upprätthålls linjer till Kuressaare på Ösel och till Pärnu. Bolaget har meddelat att dessa flygningar återupptas 2010. Kuressaare kan nå torsdagar och söndagar med start 25 april och Pärnu lördagar med start 24 april.

✓ Estonian Airs hemsida får beröm

EU-kommissionen har uttalat sig berömande om Estonian Airs hemsida. I uttalandet sägs att Estonian Air är ett av få europeiska bolag som följer EU:s bestämmelser i fråga om konsumentskydd och information, förutom att sidan är användarvänlig och transparent i fråga om prissättning.

Estonian Air har nyligen lanserat en än bättre hemsida som möjliggör bokning till 160 europeiska destinationer, val av sittplats, check-in, bonuspoäng, förbeställning av mat, flyginformation, övernattnings och bilhyra.

✓ Gotlandsbolaget blickar österut

Gotlandsbolaget har i sin utvecklingsstrategi, i vilken betonas Gotlands roll som nav i Östersjölogistik, lagt in linjer från Slite till Kuressaare på Ösel och Ventspils i Lettland med start 2010. I visionen utvecklar man sitt linjenät österut. De nya linjerna skall stärka Gotlands attraktionskraft på nuvarande och nya marknader.

✓ Estland lockar svenska turister

Estlands Turistbyrå/Enterprise Estonia genomförde i början av november en omfattande turistkampanj riktad mot resebyråer och -arrangörer. På programmet stod presentationer av Estland, Tallinn, Pärnu, Tallink, Estonian Air och Reval Hotels. Vid kampanjen framkom att intresset för och kunskapen om Estland är märkbart mycket mindre och sämre i Malmö och Skåne än i Stockholm.

✓ Kanske billigast i Tallinn

Hotell Skåne, mitt emot Tallinns järnvägsstation i trädstadsdelen Kalamaja och på stenkasts avstånd till gamla stan och järnvägsmarknaden erbjuder under vinterhalvåret troligtvis Tallinns lägsta priser för övernattnings. Enkelrum kostar 19 EUR och dubbelrum 29 EUR. Skåne skiljer sig från fyrkantiga moderna hotell, i stället erbjuder man knarrande trappor och charm. WC och dusch på alla rum. Trevlig turistklass! www.hotelskane.eu.

✓ McCafé

McDonald's har invigt sitt första McCafé på samma adress som McDonald's på Viru-gatan i centrala Tallinn.

✓ Julmarknad på Estlands Friluftsmuseum/Eesti Vabaõhumuseum

Estlands Friluftsmuseum bjuder på julmarknad 19-20 december. Temat är julen inom oss, och runt omkring, genom berättelser och historier. Det handlar om kärlek, värme, vänlighet och familjen. Julen är en känsla. Man kan njuta av traditionell mat, en marknad och gamla sånger och få en uppfattning om julfirandet genom tiderna. Givetvis saknas inte jultomte och julbock. Estlands Friluftsmuseum ligger cirka 5 km väster om centrum, taxi kostar cirka 50-60 SEK. www.evm.ee.

VÄLKOMMEN TILL TALLINN OCH ESTLANDS STÖRSTA STORMARKNAD FÖR ÖL, VIN & SPRIT.

Nära hamnen

Winestores stormarknad för alkohol ligger i direkt anslutning till hamnen i ett köpcentrum som heter NORDE CENTRUM (ca 75 m från Terminal D. Vi erbjuder Tallinns största sortiment med garanterat konkurrenskraftiga priser.

Bil och bussparkering

Vi har Parkering i direkt anslutning till centrat med bl. a. egna separata bussparkeringar som gör det enkelt och bekvämt att lasta.

Viru Valge Vodka

Valge Viin Vodka

La Casada Chardonnay

La Casada Merlot

Gin Sinebrychoff Long Drink

Patron Vodka

IBIS XO Brandy

Norrlands Guld

Saku

PRESENT!

Lämna in det här bladet i kassan och du får en present!

Gamla stan (500 m)

ÖPPET SAMTLIGA DAGAR MELLAN 10:00 TILL 20:00
BESÖKSADRESS: NORDE CENTRUM (LOOTSI 7), TALLINN
TEL: +372 669 88 50 WWW.WINESTORE.EE

ALKOHOL KAN VARA SKADLIGT FÖR DIN HÄLSA.

Julbord för hela slanten

TEXT: MIKKO SAVIKKO FOTO: STINA KASE, OLDE HANSA

Om man tillbringar julafton och juldagen i Tallinn kan man äta julbord på Sokos Hotel Viru.

På julafton domineras julbordet av traditionella estniska julrätter, dvs fläskstek, julkorv och surkål. På juldagen breddas urvalet något med inslag av rätter från det internationella köket.

Ett flertal restauranger i gamla stan erbjuder likaså julbord. Förslagsvis bokar man bord i förväg, tillströmningen är stor med alla firmafester.

Bland mer kända julbord kan nämnas restaurangerna Olde Hansa, Troika, Peppersack och Daube.

Restaurang Talukõrtsi som betyder Lantkrogen satsar på det mer genuina, med estnisk rotmos till julsinken. Andra populära rätter är vildsvin, anka, förutom smakprov från det traditionella julköket.

restaurang

Julbordet står uppdukat på Maikrahv

TEXT: MARI TUOVINEN, FOTO: RESTAURANG MAIKRAHV

Restaurang Maikrahv med sina uråldriga valv har dukat upp julbordet.

Ett attraktivt julbord erbjuder njutning för samtliga sinnen. Saken blir inte sämre av trevligt sällskap att dela matglädjen med.

Stämningen blir än bättre av romantisk musik och serveringspersonalens berättelser om gångna tider. Julbordet står uppdukat under hela december.

Maikrahv erbjuder två julmenyer med fyra alternativt fem rätter, dvs för-, huvud- och efterrätter. Husets snaps och bordsvatten ingår.

Bland förrätterna kan man välja mellan sill-fiskrätter, klassisk estnisk fläskadåb, caesarsallad, rökt anka eller leverpastej med tillbehör.

Den mest traditionella och populära varmrätten är senapsbakad fläskstek, julkorv med bacon som serveras med lingonsylt, samt surkål med ugnbakad örtpotatis.

Julbordet avrundas förslagsvis med husets egen julkaka.

Kalaset går på 395–495 EEK per person dvs ca 240 resp 300 SEK.

Lämpligen dricker man husets glögg.

För att riktigt njuta av måltiden bör man ha gott om tid på sig, så att man i lugn och ro kan prova på de olika anrättningarna.

Allt serveras till bords och man får så mycket man vill ha!

Maikrahv är en gammal och legendarisk restaurang vid Rådhusorget i Tallinn.

Var hittar man dem?

✓ Restoran Maikrahv, Rådhusorget/Raekoja plats 8, Tallinn. Kartkod: Gamla stan H1.

Kasukas - en variant av sillsallad

Utlänningar reflekterar med rätta ofta över att man i Estland äter mycket rödbetor och kål. Båda är nyttiga och billiga. Man kan laga både sallader, soppor och grytor av ingredienserna.

Rosolje, estnisk sillsallad, är ett måste på varje julbord, även om rätten är omtyckt under hela året. En variant av rosolje är kasukas, som i översättning blir päls. Ingredienserna är de samma men tillagningen något annorlunda. Både rosolje och kasukas kan ätas som separata rätter, förslagsvis med gott estniskt grovt bröd. De passar även utmärkt på smörgåsbordet.

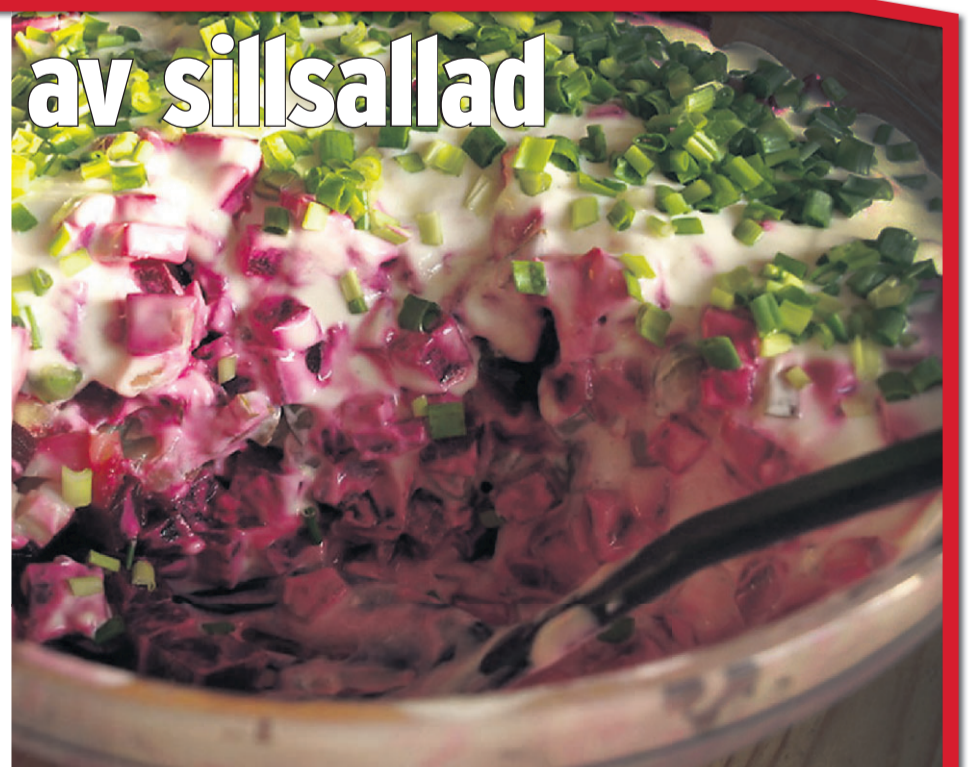
Ingredienser:

4 medelstora kokta potatisar
4 hårdkokta ägg

2 lökar
2 medelstora inlagda eller kokta rödbetor
2-3 inlagda gurkor, helst salta
4 sillfiléer
500 g gräddfil
220 g majonnäs

Tillagning:

Riv potatis och rödbetor. Hacka lök, gurka, ägg. Skär sillen i småbitar. Ta en skål med flat botten och räta sidor. Skikta ingredienserna i olika lager. Börja med potatis, därefter sill, lök, gurka, rödbetor. Upprepa tills skålen är cirka 3/4 fylld. Avsluta med lök. Blanda gräddfilen och majonnäs, häll över rätten. Se till att gräddfilen och majonnäsen kan rinna ner. Låt stå i kylskåp 2–3 timmar. Dekorera med ägg och grönt, dvs persilja eller dill. Ät och njut!

KIKKA KÕRTS
ESTONIAN COUNTRY STYLE RESTAURANT

BUFFÉ

Bufférestaurang i country-stil nära hamnens D-terminal.
Komponera din egen buffé och njut av god mat i trevlig
och vänlig atmosfär.

Julmat och glögg

Välkomna!
Norde Centrum, Lootsi-gatan 7, Tallinn • Öppet dagligen 9–20

-10% mot uppvisande av denna kupong

Levande musik

Maiakrahv
restoran

Lokala delikatesser

Juletidens bästa festmiddag!

Strömmings- och sillbricka, fångst från lokala fiskare	Fläskstek med senapssås
Caesarsallad med rökt anka à la Maiakrahv	Estnisk blodkorv i bacon med lingonsylt
Aladab med pepparotsskum	Örtkryddad ungsopotatis
Färsktomater, gurka, oliver, sylttök	Fläsksteken serveras med surkål
	Maiakrahvs julkaka med vaniljesås och bärkompott

Enbart **395** EEK /pers (min. 4 gäster)
Denna julmeny serveras 15.11.2009–15.1.2010. Bordsbeställning rekommenderas.

Öppet varje dag 12–24

Rådhusplatsen 8/Raekoja plats 8, Gamla stan, Tallinn
Tfn. +372 6 314 227 • reserve@maikrahv.ee • www.maikrahv.ee

SCHNITZEL HAUS

Ny tyskinspirerad restaurang i gamla stan i Tallinn.

Alla schnitzlar **95** EEK (6€)

Fläkschnitzel, kalkonschnitzel...
Upp till 500 gram

Äkta tysk kock

Barnmeny

Ny adress Rütli 28/30!

Schnitzel Haus • Öppet sö-to 11-24, fr-lö 11-02
Rütli 28/30, gamla stan, tfn +372 6 450 059

SYRTAKI

TAVERNA

VI BJUDER PÅ EN OUZU (4 CL) TILL ALLA SOM BESTÄLLER HUVUDRÄTT!

ETT STYCKE GREKLAND I HJÄRTAT AV ESTLAND

LÄCKRA GREKISKA RÄTTER TILL SKENET AV ÖPPEN ELD. STORA PORTIONER, UTMÄRKT OCH VÄNLIG BETJÄNING. TRE AVDELNINGAR FÖR UPP TILL SEXTIO GÄSTER.

INTILL RYSKA ALEXANDER NEVSKIJKATEDRALEN
PIISKOPI 1, TALLINN (DOMBERGET I GAMLA STAN)
TFN. +372 6 446 076 • SYRTAKI@HOT.EE
WWW.SYRTAKI.EE
ÖPPET: MÅ-TO 11-22, FR - LÖ 11 - 23 SÖ 11-19

TITTA IN!

RESTAURANG

MEKK

DET MODERNA ESTNISKA KÖKET

ÖPPET MÅ - LÖ 12 - 23
SUUR KARJA 17/19, GAMLA STAN TALLINN
TLF. +372 6 806 688
WWW.MEKK.EE

-10%

Shoppa trendigt

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: HOMEART

Homeart inredningsbutik och café i Rotermanni-kvarteret bjuder på trendig och tidlös Scandinavian Modern med elegant estnisk knorr. Lägg därtill spännande julklappar.

Homeart leder associationerna till Scanandina-vian Modern. Material och färger är naturnära. Föremålen, oavsett om det gäller möbler, husgeråd eller prylar för badrummet är återhållsamma. Atmosfär och inredning är avskalad och tidlös. Inget dominerar, allt är i balans och väl synligt. Här finns vanliga enkla metallhinkar och dukar, funktionella vinglas och serviser. Bakgrundsmusik, dofter, de levande ljusen och exponeringen smälter samman. Inför julhelgen har sortimentet utökats.

Homeart är mer än en vanlig affär, kanske handlar det om livsfilosofi. Grundaren och ägaren Kai-rit Kaudre har hämtat inspiration från det nordiska efter att ha bott i Stockholm. Detta har blandats med en estnisk knorr. Resultatet är en egen väl genomtänkt brand.

Man kan strosa omkring på Homeart långt och länge. Bli man trött tar man igen sig på den inbjudande serveringen. Här

erbjuds man garanterat utmärkt kaffe och smårätter som säkert hör till de bättre i Tallinn.

På Homeart arrangeras mycket uppskattad gourmetshopping. Det handlar om matlagningskvällar, med kock som lär ut matlagningens hemligheter. Dessa kvällar är utmärkta för teambuilding, firmafester eller vänner. Man får samtidigt råd och förslag om dukning och presentationer av serviser, husgeråd och textilier. Allt kan köpas med och kommer säkert väl till pass vid senare tillfällen.

Homeart ligger i Rotermanni-kvarteret på bekvämt läge mellan hamnen och centrum. Kvarteret har på kort tid kommit att bli Tallinns om inte största, så i alla fall trendigaste affärskomplex. Arkitekturen har uppmärksammats internationellt, det handlar om en symbios mellan djärva nya byggnader som vävts in bland gamla fabriksbyggnader.

Tallinns traditionella julmarknad finns i år även i Rotermanni-kvarteret under hela december.

shopping

Var hittar man dem:

✓ Homeart,
Rotermanni-kvarteret/
Rotermanni kvartal
Rotermanni 5/Roseni 10, Tallinn
Öppet må-lö 10-20, sö 11-18
Kartkod: A2

SKÖNHETSSALONG

- ansiktsbehandling
- kroppsbehandling
- manikyr
- pedikyr
- make up

1 december

C-Reneval
expressbehandling

-30%

(erbjudandets pris
385 EEK / 256.70 SEK,
normalpris 550 EEK/ 366.70 SEK)

Fråga efter andra
spännande erbjudanden!

Med Stockmanns kundkort
10 % rabatt från normalpriset
på alla tjänster.

Stockmann, plan 5,
Liivalaia 53, Tallinn
tfn +372 668 0496
+372 683 9496
salong@puustekosmeetika.ee
www.puustekosmeetika.ee

SOTHYS

För din hälsa! SPIKMATTAN - Den perfekta julklappen!

NYA VAROR! LIN! LINTYGER!

VÄVAR

NYHET! Textilfärger

- gardiner
- borddukar
- handdukar
- lakan
- örngott
- morgonrockar
- och mycket annat...

*BJOUTERIE! VACKRA SMYCKEN!
Mycket stort urval till
mycket bra priser

Aia 3/Vana-Viru 10, på 2:a våningen i
köpcentret WW Passaaz i centrala Tallinn

OBS! LIN ENDAST I WW PASSAAZ

Med den här
RABATTKUPONG
kupongen får du **10% extrarabatt**. En kupong per köp.

TRADEHOUSE

Hårvårdsprodukter- och preparat
Skönhetsprodukter och preparat • Hårförlängning, peruker

Tradehouse affärer ligger nära hamnen,
adress Narvagatan 13,
Tallinn (Pro Kapital byggnaden)
5-minuters promenad från hamnens D-terminal
Öppet Må - Fr 9-19, Lö 10-15
Tfn. +372 683 3545 • www.netshop.ee

Suuri valikoima käsilaukkuja, lompakkoja ja käsineitä

OY Tunor tukku- ja vähittäismyynti

Aia-katu 10 a, Tallinna, puh. +372 6 313 337, avoinna ma-pe 9-18

SISTERS KAUPUS

Öppet må - fr 10-19, lö 10-17.

Stort urval läderstövlar, handväskor, portmonäer och kläder i skinn av högsta kvalitet.

Välkommen att julhandla!

Narvagatan 13, Pro Kapital Center.

Jana®

rieker ANTISTRESS

CAPRICE walking on air

shoes for life... Jomos made in Germany

NYTT I TALLINN!

Superbekväma Birkenstock modeller för hemmet, på jobbet, som present.

BIRKENSTOCK HARTJES

- sandaler, skor och stövlar
- löstagbara stödsulor
- högsta kvalitet i läder

Olika färg. Storlek: 35- 46

Bästa anatomiska passform!

Omron - blodtrycksapparater fr. 799 EEK (479,40 SEK / 51,09 €) Flera olika modeller.

Birkenstock sandaler fr 549 EEK (329,40 SEK / 35,10 €)

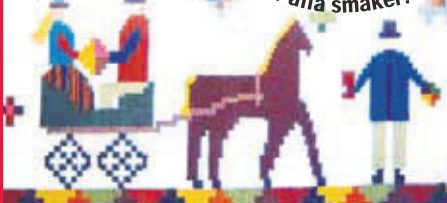
Tervisekaubad BILLIGA PRISER!

Norde Centrum (mittemot Rimis kassor) Lootsi 7, nära Tallinks D-terminal Öppet varje dag 10-20! Tfn: +372 669 8866

Centrum för främjande av Estniskt handarbete Kodukäsitöö OÜ tfn. +372 6 604 772 www.folkart.ee

Många olika produkter för alla smaker!

Hemslöjdsutställning i Estniska Hemslöjdsförbundets Hus, Pikk 22, Tallinn

Hantverkscentrum, Pikk tn.15 **Hantverkshuset**, Pikk tn.22 försäljning, utställningar, arbetsrummen **Viru Centret**, Viru väljak 4/6

Helena skönhetsalong

Sadamarket bottenvåningen, Sadama 6/8, tfn. +372 6 614 685. Öppet 8-19

Sadamarket tredje våningen, Sadama 6/8, tfn. +372 6 614 666. Öppet 9-17

City Hotel Portus, Uus-Sadama 23, mitt emot hamnes D-terminal, tfn. +372 56 290 016

Alla skönhetsjänster. Försäljning av Wella produkter. Kosmetolog - Massage - Konstnaglar e-mail: helena.ilusalong@mail.ee

Fornarina
LINDSAY LOHAN FACE OF FORNARINA

Vana-Viru 11A, Tallinn

Tartu

Universitetsjubileum

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: TBG ARKIV

Tartu Universitet grundades 1632 av Gustav II Adolf. Den 1 december firar man 90 år med undervisning på estniska.

Tartu universitet är Sveriges näst äldsta efter Uppsala. När universitetet grundades arbetade man med latin. Under 1800-talet blev man Kaiserliche Universität zu Dorpat, undervisningsspråket var tyska, men man hölls under tsarernas uppsikt. Under 1800-talet tillhörde universitetet de främsta i världen i fråga om discipliner som farmakologi, astronomi och medicin med fleratlet grundläggande upptäckter. När Estland blev självständigt 1918 skapades för första gången förutsättningar för undervisning och forskning på estniska. Idag hör man till världens 600 bästa universitet. Det gäller att gå en balansgång med att försvara de nationella intressena med undervisning och forskning på estniska samtidigt som man måste konkur-

ra om platsen som ett internationellt universitet.

Nittioårsjubileet firas med högtidssammankomst och doktorspromotion i aulan i den ståtliga klassicistiska huvudbyggnaden. Sedvanligt fackeltåg arrangeras, likaså bal på Vanemuine-teatern. De akademiska sällskapen arrangerar egna fester. I universitetets historiska museum kan man bekanta sig med utställningen om inbjudningskort som skickats från universitetet de senaste 90 åren samt en utställning om några av de starkaste personligheterna. På fasaden på huvudbyggnaden kan man följa universitetets historia de senaste 90 åren genom en videoinstallation. De akademiska traditionerna hålls högt i Tartu!

För mer information
www.ut.ee. ■

► En kväll med musik och dans

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: TBG ARKIV

Estlands äldsta teater Vanemuine kan räkna 1865 som sitt födelseår. I år firar baletten 70 år.

Den nuvarande huvudbyggnaden, det så kallade stora huset, invigdes 1967. Den ursprungliga ungdomsbyggnaden förstördes under kriget. I det så kallade lilla huset, även det i vacker jugendstil, framförs klassisk talteater. Hamnteater

är hemvist för det experimentella.

I Stora huset finns scener för tal-, musik- och balettheater, inte att förglömma föreställningar för barn. Inte många städer av Tartus storlek kan skryta med så pass professionell teater med egna skådespelare, sångare, dansare och

orkester. Publikmässigt handlar det om Estlands största.

Under senare år har baletten märkbart förbättrats genom ett tjugotal unga dansare av mest skiftande nationaliteter från världens förnämsta balettskolor. De gör här sina första framträdanden och fortsätter därefter ut i stora världen.

Repertoar i december:

Spindelkvinnans kyss
Wiener Blut
Bal på Savoy
Baletterna Törnrosa,
Nötknäpparen och Giselle ■

Var hittar man dem:

✓ Vanemuine, Vanemuise-gatan 6,
Tartu
www.vanemuine.ee

Tartu - de goda idéernas stad

TEXT: TOOMAS KÄBIN

Universitetsstaden Tartu bär fram en värdighet och oskuldsfull elegans. Nu bara drygt en timme med flyg från Stockholm.

Tartu sover på sätt och vis fortfarande Törnrosasömn. Förvisso sjuder det av aktivitet, universitetet har nyligen inkluderats bland världens 600 bästa. Få städer av samma storlek kan skryta med den dimension av kulturaktiviteter som Tartu erbjuder. Som besökare erbjuds man bra hotell, mysiga restauranger och trendiga klubbar. Tartuborna tar det dock med ett lugn och förblir coola. Här märks inte Tallinns nyrikiedom som ofta ter sig löjlig. I stället blir man mottagen med en diskret elegans och värdighet.

För kroppen

Ett av Estlands största äventyrsbad Aura ligger ett stenkast från centrum, busstation och de större hotellen. Aura består av tre delar, bad, äventyrsbad och hälsoavdel-

ning. Badet har två bassänger, en på hela 25 x 50 meter och en på 8 x 25 meter. Äventyrsbadet har rutschbanor, vattenströmmar, lek och plask. Det finns pooler med varmt och ännu varmare vatten. Lägg därtill bubbelpool, finsk, ång- och arombastu. Aromen varierar beroende på dag.

På hälsoavdelningen blir man omhändertagen av professionella massörer. Ansiktsbehandling, solarium och bubbelpool väntar.

Aura är populärt för hela familjen eller för att fira födelsedagsfest med barnen. Man håller öppet från tidig morgonstund till klockan tio på kvällen. Öppettiderna på de olika avdelningarna varierar dock.

Allt är modernt, rent och fint!

Var hittar man dem:

✓ Turu 10, Tartu

Estland på tre dagar

DAG 1

Sevärdheter: Gamla stan i Tallinn med Domberget, parlamentet och domkyrkan. Beundra tornet Långe Hermann och den imponerande borgväggen.

Shopping: Tallinns julmarknad är oslagbar. Endast äkta hantverk. Gör sig bäst i snöfall med alla tindrande ljus.

Kyrka: Helgeandskyrkan intill rådhusorget. En av Tallinns mest romantiska. Titta

in i den pyttelilla boden runt hörnet.

Lunch: det är dags för julbord. De flesta restauranger i Tallinn har dukat upp med glögg och hela registret av obligatorisk julmat.

Slappna av: Vad vore Estland utan besök på spa? Du kan tillbringa timmar på Kalev Spa och Meriton Spa Hotel.

Museum: Estlands Konstmuseum firar 90 år.

De utländska samlingarna visas på barockslottet Kadriorg, en unik silversamling finns i S:t Nikolaikyrkan.

Middag: Trött efter lunchens julmat? Cross-cooking och fusion är numera självklarheter i Tallinn.

Förlustelser: December är julmusikens tid. Kyrkor och konsertsalar står öppna! Julens klassiker ger dig tårar i ögonen.

DAG 2

Sevärdheter: Tag hop-on-hop-off-bussen och lär dig om livet i Tallinn, igår, idag och i morgon. Skönt att slippa promenera i vintermörkret. Det finns tre linjer att välja mellan.

Museum: Upptäck gräddan av svenska konstnärer som du missat hemma! Estlands imponerande konstmuseum Kumu visar under hösten I love Malmö, med svenska och nordiska mästare

som Anders Zorn och August Strindberg. Upptäck även mångfalden av estnisk konst.

Kyrka: Den imponerande Alexander Nevskij-katedralen på Domberget är en av Tallinns nyare kyrkor. Detta till trots mäktiga imponerande. Du är långt från traditionella julsånger.

Lunch: Om du vill ha något lättare, slink in på ett av Tallinns många caféer som lockar

med piroger och värmande soppor.

Slappna av: En ordentlig promenad längs vattenbrynet i riktning mot Pirita bränner bort en hel del av julbordens kalorier. Vindstilla vinterdagar ter sig allt som på julkort.

Shopping: Upptäck äkta estniskt hantverk, trendigt och annorlunda. Följ Tallinn Design Map från turistbyrån och du hittar de rätta

affärerna.

Middag: Bjud ditt sällskap på någon av Tallinns utmärkta gourmetrestauranger. Gloria är Tallinns motsvarighet till Operakällaren i Stockholm. Du kommer dock billigare undan.

Förlustelser: Kulturevenemangen avlöser varandra. Rock, pop, klassiskt, idrott.

DAG 3

Sevärdheter: Idag åker vi till universitetsstaden Tartu. Bussarna är bekväma, turtätheten hög och resan tar drygt två timmar.

Museum: Estlands Nationalmuseum (Eesti Rahva Muuseum) berättar om estniska traditioner. Samlingarna är omfattande. Om ett par år öppnas ett helt nytt museum.

Kyrka: Den återuppbyggda Jaani-kyrkan mitt i stan imponerar med sina terrakotafigurer. Här ges konserter med tid till kontemplation.

Lunch: Universitetscaféet intill universitetets huvudbyggnad är ett måste. Här har det argumenterats och filosoferats sedan urminnes tider. Maten är god, stämningen härligt akademisk. Längs rådhusorget finns trevliga vinbarer, pubar och caféer.

Slappna av: Prova dina skridskotalanger på isbanan eller låt dig fascineras av teknikens underverk på Ahhaa-centrum med fyrdimensionell bio, allt på stora shoppingcentrat Lõunakeskus.

Shopping: I saluhallen (Turuhoone) säljer gummor inlagd saltgurka, marinerad svamp och rökt skinka. Det är som förr! Ett genuint folkliv utspelar sig. Tvärs över gatan ligger moderna shoppingarkader.

Middag: Tartu erbjuder idag en uppsjö av matställen, trendiga caféer på rådhusorget, den rustika krutkällaren eller eleganta Volga. I Krutkällaren/Püssirohukelder flödar ölen, det är bokstavligen högt i tak.

Förlustelser: Jazz, rock, pop eller klassiskt. Slink in på en studentpub eller gå på Vanemuine-teatern med hela dess bredd av opera, operett och balett. Utländska gästspel är vanliga.

Estonia
Positively surprising.

www.visittartu.com

Njut av vintern i
Tartu!

Vi ses i Tartu!

Skrynda fynda - Ta

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: STINA KASE, KRISTI REIMETS

Rotermani

Området går under samma namn och erbjuder modebutiker för den modeintresserade. Missa inte modemarknaden varje söndag på torget och ett besök på heminredningsbutiken Homeart, där sortimentet går i basfärgerna svart, vitt, grått och natur. På Rotermani hittar man de snygga julklapparna.

Öppet alla dagar 10–20, Centralt beläget på Rotermani 5/Roseni 10.

Julshoppingen tillhör de stressigaste dagarna på året. Gör det enkelt istället och samla allt under samma tak och på samma gång så slipper du trängsel, köer och för varma ytterkläder.

Tallinns shoppingcenter har allt och lite till, välkommen!

Kristiine Keskus

Omtyckt shoppingpalats endast tio minuter från Tallinns centrum. Flertal populära butiker som New Yorker, Zara och Jysk. Stor mellandagsrea på Kristiine den 27 december till 31 januari, med upp till 70 % rabatt. Räkna med mycket fynd och folk.

Öppet alla dagar 10–21, trådbussarna 3 och 6 från varuhuset Kaubamaja stannar 50 meter från Kristiine Keskus.

Solaris

Tallinns nyaste shoppingcentrum med många butiker och restauranger. På Solaris är det ständigt liv och rörelse med utställningar och events, speciellt under jul och nyår. Solaris har Estlands största bokaffär och en trendig klädbutik, Reede, som säljer kläder från unga designers. Bland annat Svenska Cheap Monday. Tröttnar man på shopping, sätt dig då på Solaris moderna 3D-biograf.

Öppet alla dagar 10–21 (matbutik öppet till 23), centralt beläget på Estonia pst.

BODIES REVEALED

fascinerande + äkta

Äkta människokroppar

UTSTÄLLNINGEN ÖPPEN DAGLIGEN 10-21

sista insläpp 20

SOLARIS CENTRE Estonia pst. 9, Tallinn

bodies.fbi.ee

Postimees

Kroonika

Cananda

TALLINK

PRODUCED BY PREMIER EXHIBITIONS

TICKETPRO

Tallinns julshopping!

Ülemiste

Ülemiste shoppingcenter ligger bredvid Tallinns flygplats och har ett utbud som heter duga med över 150 butiker. Mellan december och januari månad har Ülemiste en vinterkampanj med utlottning av presentkort på 1000 EEK. För varje köp över 300 EEK hamnar man automatiskt i tävlingen och elva vinnare utses varje veckoslut (6, 13, 30 och 31 december). Förstapris, 100 000 EEK, dras genom lottning den tredje januari. Under lottodragningarna blir det uppträdanden, besök av jultomten och pyssel för barn.

Öppet alla dagar 10–21, Buss 2 från Viru centrum bussterminal, hållplats utanför Ülemiste.

Sikupilli

Inte det bästa shoppingcentrumet för den som vill handla kläder, men istället ska man blicka hit om man söker saker för hemmet. Affären Novalux säljer prisvärd inredning. Onoff säljer elektronik, något billigare än i Sverige. Mellandagsrea efter jul och nyår.

Öppet alla dagar 10–21, spårvagn 2 och 4, hållplatsen heter Lubja/Buss 2, 15 och 54 från Viru centrum bussterminal, stopp Sossi mägi.

Stockmann

Det finska varuhuset kan jämföras med NK i Stockholm. Stockmann har välkända märken inom kläder, skor, inredning och elektronik. Bottenplan har exklusiv mataffär och alkoholbutik. Fjärde våningen är tillägnad julen och säljer bara julprylar. Glöm inte att titta på Stockmanns snygga julskyltning, en tradition.

Öppet alla dagar, 9–20, centralt beläget på Liivalaia 53.

Rocca Al Mare

Estlands största shoppingcentrum ligger nära Tallinns Zoo, ungefär 20 minuter från centrum. Rocca Al Mare renoverades under hösten och numera kan man shoppa loss på över 54 000 kvadratmeter i välkända butiker som Lindex, Euronics och stoltheten – brittiska Marks & Spencer. Julevenemang med modeshower och temadagar. Stort lekland för spralliga barn.

Öppet alla dagar 10–21, Trådbuss 6 från varuhuset Kaubamaja, stannar utanför Rocca Al Mare, även gratisbuss flera gånger dagligen från Tallinks D-terminal via Viru Hotell.

Viru centrum

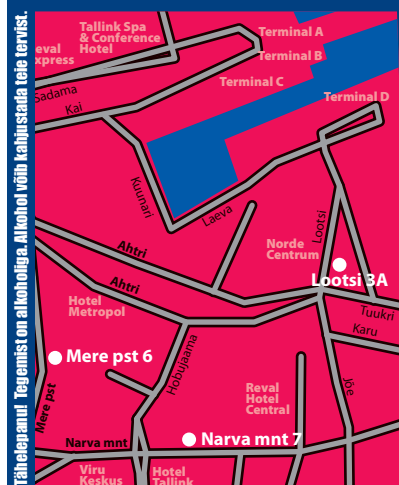
Alla som besöker Tallinn besöker Viru Centrum/Viru Keskus, stadens hjärta. Tillammans med varuhuset Kaubamaja finns här allt. Bland annat Baltikum's största skönhetsavdelning. Viru centrum är stort och fördelat på flera plan. På Kaubamajas hemavdelning kommer drövis med julpynt att säljas. Viru Keskus tar hand om sina kunder med en rad olika tjänster och erbjudanden. Fram till januari nästa år bjuds på julkonserter, barnteatrar och självklart tittar tomten förbi.

Öppet alla dagar 9–21 (matbutik till 22), Centralt beläget på Viru väljak 4.

LIVIKO ALCOSTORE

Mere pst.6, Tallinna, +372 683 7745. Må-Sö 10-20
Narva mnt.7, Tallinna, +372 683 7740. Må-Sö 10-20
Lootsi 3A, Tallinna, +372 660 5771. Må-Sö 10-20
Pargi 16, Kuressaare, +372 463 3080. Må-Lö 10-21, Sö 10-18
www.alcostore.ee

Häid jõule ja
meeleolukat
aastavahetust!

God jul och
gott nytt år!

Liviko Glögi 14% 0,7 L
42.90 EEK
2.86 EUR
(61.29 EEK/L 4.09 EUR/L)

Likör Vana Tallinn
40% 0,35 L + söta mandlar
95.00 EEK
6.33 EUR
(271.43 EEK/L 18.10 EUR/L)

Ideas for Christmas Presents

Moschino
Glamour
Edp 50
519,80 SEK
774,70 EEK

Fazer
Nordic Gourmet
140 gr
59,00 SEK
88,00 EEK

Meukow XO
50 cl 40%
439,90 SEK
655,70 EEK

from **TALLINK**

TALLINK EXTRA

1.12 - 31.12.2009 Tallinn - Stockholm

SAVE
IN SWEDEN

47%

Grant's
Family Reserve
100 cl 43%

189,00 SEK
281,70 EEK

SAVE
IN SWEDEN

39%

Glenfiddich 12 YO
100 cl 43%

315,00 SEK
469,50 EEK

SAVE
IN SWEDEN

46%

Jägermeister
100cl 35 %

189,00 SEK
281,70 EEK

SAVE
IN SWEDEN

38%

Baileys
100 cl 17%

175,00 SEK
260,90 EEK

Vana Tallinn
50 cl 45%

69,00 SEK
102,80 EEK

SAVE
IN SWEDEN

37%

Karhu 5,4 %
2 x 24 x 33 cl 5,4%

258,00 SEK
384,50 EEK

Torres Celeste
75 cl 14%

119,00 SEK
177,30 EEK

Torres Atrium
75 cl 14%

79,00 SEK
117,70 EEK

Torres
Vina Esmeralda
75 cl 11,5%

59,00 SEK
88,00 EEK

Våra fartyg erbjuder dig de bästa shoppingmöjligheterna på Östersjön!

? Passa på att umgås inomhus

God Jul och Gott Nytt År eller Häid jõule ja edukat uut aastat.

Tallinn är magiskt på julen, troligen den bästa tidpunkten att besöka i staden. Vad frestar i Tallinn?

TEXT OCH FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

✓ Alexander, Frankrike;

För mig handlar julen om traditioner, att umgås med släkt, vänner och familj. Jag är mycket glad över att vara i Tallinn, det är harmoniskt, luften är frisk och fräsch. Istället för att köpa julklappar spenderar jag pengarna på god mat och dryck i Tallinn. Dessutom är många nöjen gratis, som att promenera, fotografera och besöka julmarknaden. Estnisk glögg, höögvein, serveras nästan överallt och är ett måste. En bra julklapp skulle vara en Spa-behandling - till mig själv.

✓ Elin, Sundsvall;

Jag väntar på snön. Tallinn är pittoreskt och charmigt - jag tror att Tallinn och julen är som gjorda för varandra! Jag ser fram emot julmarknaden på Rådhusstorget. Jag ska också besöka Café Chocolaterie i gamla stan, ett romantiskt gömställe med handgjorda chokladpraliner. Jag som älskar choklad, mums!

✓ Bröderna Forsgren, Gävle:

Vi kan starkt rekommendera puben/baren Drink med Tallinns största utbud av öl. Baren arrangerar olika temakvällar med quiznight, stand up comedy-club och ölkväll där man får provsmaka öl från hela världen. Vi har besökt Drink varje dag, maten är dessutom fantastisk god. Personalen är trevlig, gästerna är internationella.

✓ Crippa, Årsta:

Jag har besökt Tallinn flera gånger och jag tycker staden är kanon. Det finns mycket att göra och Estland har fantastiskt god öl. Julklappar hann jag inte köpa, men jag önskar mig en del från Tallinn och hoppas att min fru köpte presenter medan jag sitter och väntar! Jag har spanat in en yllehatt. Jag skulle även vilja gå på opera och balett eftersom jag är kulturintresserad och då passar Tallinn perfekt. Jag passade på att skicka massa julkort från Tallinn, både billigare och roligare. Jag kan verkligen rekommendera Tallinn som resedestination.

person

Kyrkoherde Patrik Göransson leder S:t Mikaelns församling i Tallinn. I december stundar bråda tider.

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: S:T MIKAELSFÖRSAMLING I TALLINN

Hur kan man sammanfatta kyrkoåret 2009 för din församling? Det har varit lite av ett mellanår utan några större renoveringsprojekt. Vi har hunnit med en del sådant som stått på väntelistan.

Vilka var de viktigaste händelserna?

De viktigaste händelserna är de som berör konkreta människor. På det allmänna skulle man kunna framhålla att en minnestavla för den gamla pastoratsbyggnaden sattes upp i samband med att Svenska Odlingens Vänner firade sitt 100-årsjubileum samt kyrkomuseets utställning om estlands-svenska folkdräkter.

Passar svenska besökare på att titta in och vad är deras erfarenheter av kyrkan och församlingen?

Vi har öppet varje dag under sommarmånaderna. Även under övriga året dyker turister upp i samband med gudstjänster eller genom att knacka på dörren. De som inte gör ett målmedvetet besök brukar bli överraskade av att vi finns och att församlingens historia är så lång och mångskiftande.

S:t Mikaelns kyrka har en mycket bra akustik. Hur ser det ut på konsertfronten?

December skulle kunna kallas för kyrkmånaden. Vi har konserter så gott som varje dag.

Måste kyrkan marknadsföra sig för att nå ut?

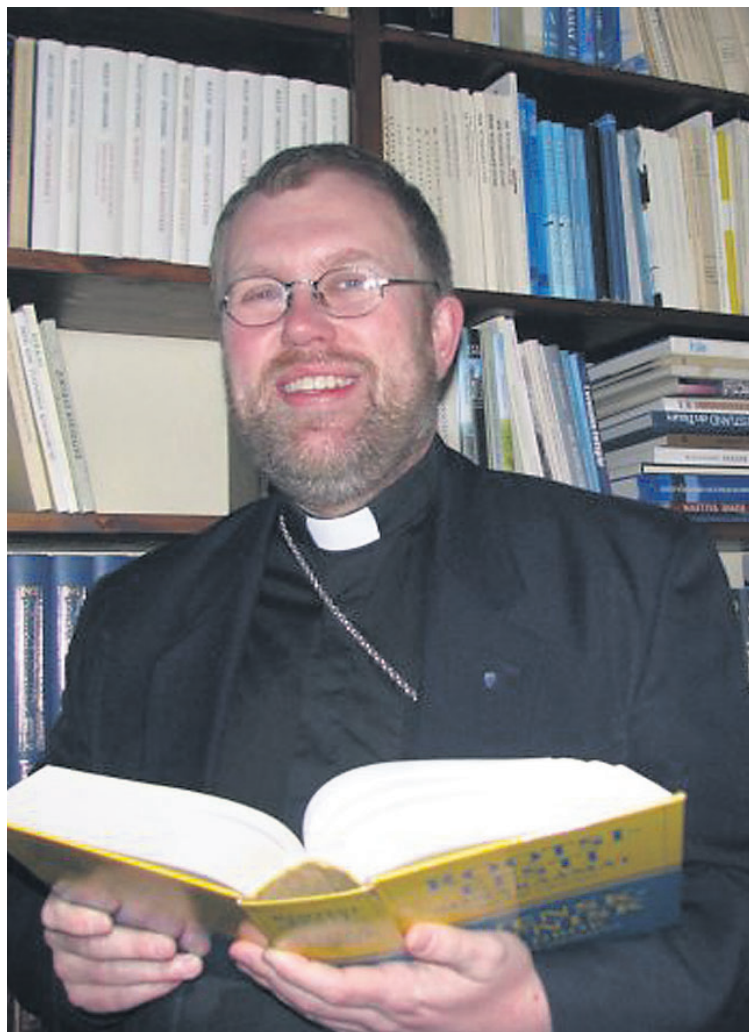
Tror att vi med reklamen har nått till vägs ände och det som fungerar bäst är djungeltelegraf. Reklamen påminner endast dem som redan är intresserade, medan nya kommer genom personlig inbjudan.

I vilken mån påverkas kyrkan av samhällsutveckling? Eller är det så att människor inte vill att kyrkan förändras, det är genom oföränderlighet som man finner trygget?

Kyrkans lära eller innehåll måste alltid förbli det samma, men formerna måste svara mot människors frågor och behov. Tror att kyrkan behövs just som ett fast nav mitt i det allt snabbare snurrande tidshjulet.

Julevangeliet är detsamma år för år, påverkar samhällshändelser budskapet?

Budskapet med stort B är det samma men infallsvinklarna varierar naturligtvis om det är goda tider och folk spenderar för fullt eller som nu när många är oroliga för framtiden med ekonomisk kris och svininfluensa.

Vad står i centrum för din julpredikan i år?

Frukta inte, sades till Jungfru Maria vid bebådelsen och till herdarna som fick veta att en Frälsare har fötts i Davids stad. Samma uppmaning återfinns 365 gånger i Bibeln - något att tänka på varje dag under året.

Vad är ditt budskap till våra läsare?

Ta vara på adventstiden, som en förberedelse och väntetid. Istället för att ta ut allt i förskott och vara trött på julen när den väl är inne.

Var hittar man dem?

✓ Svenska S:t Mikaelns församling, Rütli 9, Tallinn
Kartkod: Gamla stan 11

Svenska S:t Mikaelns församling i Tallinn bjuder på ett digert musikprogram i december, förutom sedvanliga advents- och julgudstjänster. Kyrkan har mycket god akustik och är därför uppskattad bland musiker och publik. Detta innebär att man kan locka Estlands bästa solister, körer och musiker, vilket även bekräftas genom decemberprogrammet.

Några evenemang under december (gudstjänster på estniska, finska och tyska har utelämnats):

05.12	kl. 11.00-14.00 kl. 17.00	Julmarknad Konsert med blandkörerna „Suisapäisa“ och „Söpruskond“ - garanterat bra!
06.12	kl. 12.00 kl. 18.00	Adventsgudstjänst på svenska Emmausmessa
12.12	kl. 17.00	Arsise klockkonsert - välkänd grupp, annorlunda musik
13.12	kl. 12.00 kl. 18.00	Adventsgudstjänst på svenska Lucia
15.12	kl. 18.00	Själamusik, Tallinns Vinterfestival
17.12	kl. 18.00	Gustav Adolf gymnasiet julkonsert
18.12	kl. 18.00	Flickkören „Nömmelil“ julkonsert
19.12	kl. 12.00	Estniska Vetenskapsakademiens mans- och damkör - högsta klass!
20.12	kl. 12.00 kl. 17.00	Adventsgudstjänst på svenska Flickkören „Ellerhein, julkonsert - en av Estlands främsta!
21.12	kl. 18.00	Välgörenhetskonsert
22.12	kl. 19.00	Julkonsert med Estoniaoperans gosskör - stämningfullt!
24.12	kl. 23.00	Internationell julmessa
25.12	kl. 12.00	Julgudstjänst på svenska
27.12	kl. 12.00	Julgudstjänst på svenska

diverse

Tallinns julmarknad fyller gamla stan med magi

TEXT: TOMAS ALEXANDERSSON, FOTO: LEMBIT MICHELSON

Det är som taget ur en saga, och tro dina ögon för Tallinns julmarknad på Rådhusorget är lika magisk som den ser ut.

Tallinns Rådhusorg och julmarknad gör sig som bäst när snön sakta faller. Då det doftar kanel, brända mandlar och nybrygd glögg. Runt den gnistrande julgranen slingrar sig dekorationer, små bodar och marknadsstånd. Julmarknaden har en stark prägel av gamla traditioner. Det säljs bland annat hemmagjord honung, ylleprodukter, konsthantverk och träslöjd.

Att smaka på estnisk julmat är ett måste. Skulle temperaturen sjunka för lågt är det bara att smutta på den obligatoriska estniska julglöggen, höögvein. Det delas ut godis till barnen och från rådhusorget scen sjunger körer julsånger.

Höjdpunkt är såklart jultomten, som sitter och väntar på önskelistor i sin bod och gärna blir fotograferad. Från jultomtens brevlåda kan man skicka julkort till vänner och bekanta, köp eller

gör dem själv.

Får man nog av julmys är det bara att avrunda på någon av marknadens närliggande restauranger eller caféer. ■

Var hittar man?

✓ Tallinns Julmarknad/Tallinna Jõuluturg.
Från den 29 november till 7 januari
Öppet 09.00-19.00.
Julmarknaden finns i år på flera ställen:
Tallinns Rådhusplats, Kartkod: Gamla stan H1/H2
Isbanan vid Harjugatan, Kartkod: Gamla stan I1
Frihetstorget/Vabaduse väljak, Kartkod: Gamla stan J1
Tammsaare-parken, Kartkod: Gamla stan I3
Rotermanni Centrum, Kartkod: A2.

Ekonominytt

✓The Economist berömmar Estland

Ansedda ekonomitidskriften The Economist ger beröm åt Estland för den förda finanspolitiken. Man tror att Estland har goda utsikter att beviljas inträdet i eurozonen 2011. Även IMF har nyligen uttalat sig berömmade om Estlands ekonomiska politik, dvs att regeringen vidtagit drastiska åtgärder för att komma tillrätta med krisen, främst genom besparingar som nu börjar ge resultat.

✓Fortsatt fall

Enligt Estlands Statistikmyndighet föll ekonomin under tredje kvartalet 2009 med 15,3 procent i jämförelse med samma period 2008. Nedgången tycks ha bromsats in, fallet det andra kvartalet var 16,1 procent.

✓Mer samarbete mellan universitet och näringsliv

Estlands handelskammare och Tartu Universitet arrangerade nyligen ett seminarium med syfte att koppla forskning och utbildning närmre näringslivet. Syftet var även att bistå företag med information hur de bättre kan utnyttja universitet och påverka dessa vad gäller forskningsprojekt. Som goda exempel kan nämnas Tartu Universitets samarbete med företaget ProFikum, där man omvandlat tidigare containrar till virkestorlar. Ett annat är fits.me som vunnit pris Silicon Valley. Det handlar om en virtuell robot för

online-klädesaffärer. I Stockholm arrangerades i början av december en konferens om samarbete mellan universitet och näringsliv av Baltech, ett universitetskonsortium mellan åtta tekniska högskolor i Sverige, Finland, Estland, Lettland och Litauen.

✓Livsmedelspriserna sjunker

Enligt Estlands Konjunkturinstitut och tidningen Postimees har matpriserna i Estlands största livsmedelskedjor sjunkit sedan maj i år. Maxima leder ligan med 10,6 procent billigare varor. Överlag håller Säästumarket de lägsta priserna. En genomsnittlig korg med 18 varor gick på 342.70 EEK i Säästumarket att jämföras med EEK 390.80 i Selver-butikerna. Kedjorna som Säästumarket, Prisma, Rimi, Maxima och Selver ingick i studien.

✓Estlands ekonomiska landskap

Estlands inrikesdepartement har tagit fram en studie föra att kartlägga de olika regionernas framtida utvecklingspotential. Något förenklat ser framtidsscenario ut på följande sätt. Tallinn domineras av industri, bank- och finansväsende. Öarna, västra Estland samt landets sydöstra delar utmärker sig som turistregioner. Tartu har en fortsatt framtid inom forskning och medicin. Nordöstra Estland förblir industriregion med energi som starkaste sektor. Stora delar av centrala Estland har en framtid inom jordbruket.

Världen utifrån synskadades perspektiv

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: TERVISHOIJUMUSEUM

På Estlands Hälsovårdsmuseum pågår en utställning om de synskadades värld. Titeln är slående Att se en osedd värld.

Genom utställningen vill Estlands Hälsovårdsmuseum, som för övrigt fyller 85, uppmärksamma de synskadades situation i vardagslivet. Hjälpmedel som synskadade använt genom tiderna fram till det som står till buds idag exponeras.

Som besökare blir man påmind om vilka problem som

synskadade måste brottas med, förhoppningsvis ökar det förståelsen för de synskadades situation. Man upplever de synskadades mörker, som står i stark kontrast mot allt det som seende upplever, inte minst i juletid.

Man ges tillfälle att gå genom en blindtunnel, att se omgivningen utifrån synskadades ögon, att utföra olika göromål utan att

använda synen samt att lära sig måla med hjälpmedel som utformats för synskadade.

På museet arbetar synskadade med klassiskt borstbinderi och man kan köpa med sig hantverk som tillverkats av synskadade.

Tyvärr saknas information på engelska, men fråga gärna efter museichefen Margus Jurkatam eller någon av hans kollegor.

Utställningen är öppen till och med den 23 januari 2010. ■

Var hittar man dem?

✓ Estlands Hälsovårdsmuseum/
Eesti Tervishoiu Muuseum
Lai 28/30, Tallinn, Kartkod: Gamla stan G1
Öppet ti-lö 11-18
www.tervishoiuuseum.ee

Enterprise Estonia, Estonian Tourist Board

Så nära, så balt.

Litet land, stor upplevelse!

» www.visitestonia.com

Estland
En glad överraskning.

Hjälp till självhjälp

Fotobutiker:

- Coca-Cola Plaza bio Fotoautomat, Hobujaama 5 (bakom postkontoret)
- Fotoluks, Vana-Viru 3

✓Pass

Om du förlorat ditt pass kan Sveriges ambassad i Tallinn utfärda ett provisoriskt pass. För detta krävs 3 passfoton och identitetshandling, eller en annan person t. ex. medresenär, vän, som kan identifiera dig och sig. Foton kan tas i fotobutiker på bl. a. följande ställen: Ett provisoriskt pass kostar 1 140 SEK (cirka 1 900 EEK) och betalas kontant i lokal valuta. Efter arbetstid tillkommer en extra avgift motsvarande 200 SEK för varje påbörjad timme.

✓Vad innebär Schengen?

Estland ingår i likhet med Sverige i det så kallade Schengenområdet. Detta innebär att det inte längre finns någon gränskontroll till lands, sjöns eller på flygplatser. Men man måste alltid ha med sig resehandling (pass eller nationellt ID-kort) som visar medborgarskap. Vid kontroll, som kan förekomma från myndighetshåll och som alltid sker vid incheckning på flygplatser, måste någon av dessa två handlingar kunna uppvisas. ID-handlingar som banklegitimation, körkort etc gäller inte då de inte informerar om medborgarskap.

✓Pengar

Pengar kan tas ut från bankomat med svenska bankkort som Visa, Mastercard samt Maestro. Överföring från Sverige sker snabbast och smidigast genom Western Union, tfn. Sverige 020-741 742. Pengarna kan hämtas ut på de flesta postkontor i Estland. Tallinns huvudpostkontor ligger på Narva maantee 1, tfn. +372 6 257 250, öppettider: må-to 8-18, fr 8-17, lö 9-17. Sö stängt.

✓Bilhandlingar

För att föra in ett fordon (inklusive släp- och husvagn) till Estland krävs fullständigt registreringsbevis i originalhandling.

✓Stöld

Har du blivit utsatt för stöld skall du snarast göra en polisanmälan. Försäkringsbolagen kräver en sådan. Anmälan görs enklast hos hamnpolisens eller på närmaste polisstation.

Centrala polisstationen i Tallinn:

(Kesklinna politseiosakond)

✓Kolde pst 65, 10321 Tallinn
Tfn. +362 6 125 400

Larmtelefoner:

Polis **112** Räddningstjänst **110**

✓Sveriges ambassad

Pikk 28, 15055 Tallinn. Tfn. +372 6 405 600, www.sweden.ee
Kansliet öppet må-fr 09.00 - 12.00, telefontid må - fr 09.00 - 12.30 och 13.30 - 17.00. Vid brådskande ärenden nås jourhavande tjänsteman under helger.

Danmarks Ambassade

Wismari 5
15047 Tallinn
Tfn. +372 6 306 400
tllamb@um.dk
Telefon- og åbningstid: Mandag-fredag 10.00-16.00

Kgl norsk ambassade

Harju 6
15054 Tallinn
Tfn. +372 6 271 000
emb.tallinn@mfa.no

Öppningstid Ambassaden:
Mandag-fredag 9.00-16.00
Konsulære saker: Mandag, onsdag, fredag 9.00-16.00

✓Svenska S:t Mikael församlingen

Församlingen tillhör Estlands evangelisk-luterska kyrka, men dess arbetspråk är svenska. Församlingen har omkring 200 medlemmar, de flesta är estlandssvenskar och deras ättlingar. Svenska S:t Mikael församlingen strävar till att vara en mötesplats för såväl tillfälliga besökare som bofasta svenskspråkiga i Tallinn med omnejd. Gudstjänst firas varje söndag kl 12, varefter alla närvarande inbjuds till kyrkkaffe i församlingssalen. Kansliet är öppet tisdag till fredag 11-14.

Gudstjänster:

På svenska, varje söndag kl 12
På estniska, varje onsdag kl 18
På finska, varje söndag kl 10
På tyska, andra och fjärde söndagen varje månad kl 15

VÄGVERKET INFORMERAR ANGÅENDE KÖRKORT

✓Fotot till körkortet skall vara avbildat RAKT FRAMIFRÅN och bakgrunden ska vara LJUS (om håret är mycket ljust får bakgrunden vara ljusgrå så att det blir kontrast mellan håret och bakgrunden).

- Stöd det fortsatta arbetet med renoveringen av kyrkan och församlingens utrymmen genom. Stiftelsen S:t Mikael i Tallinn Kyrkofond. Svenskt postgiro nr 649 27 05-6

Kontaktuppgifter:

✓Svenska S:t Mikael församlingen,
Rüütli 9, 10130 Tallinn, Estland
Tfn./fax +372 644 1938
E-post: rootsi-mihkli@eelk.ee
www.stmikael.ee

Bekväm shopping för hela familjen!

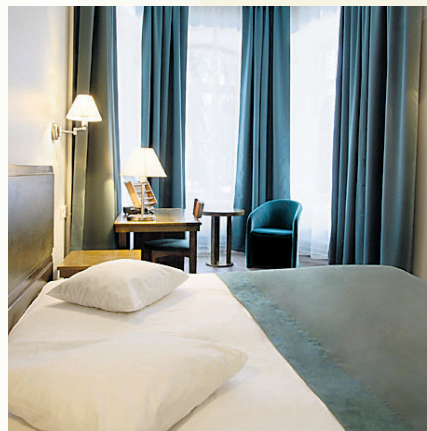
Sadama 6/8, Tallinn | Tfn. +372 661 4550
Öppet dagligen 8.00-19.00 | www.sadamarket.ee

ST. BARBARA
HOTELL

Tallinns nyaste
hotellrum!

Vintererbjudande:

39 € / dygn

Enkel- eller dubbelrum. I priset ingår frukost, parkering på gården och gratis internet.

Erbjudandet gäller till och med 31 mars 2010.

Baieri Kelder

Stämningsfull tyskinspirerad restaurang.

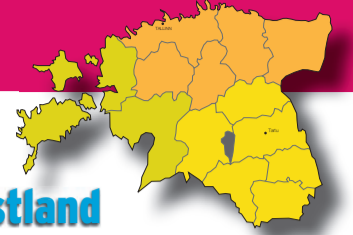
St Barbaras gäster erhåller 10% rabatt i restaurangen.

Willkommen! Öppet må - lö 12 -23

Roosikrantsi 2a, Tallinn • reservations@stbarbara.ee • www.stbarbara.ee
• Tfn. +372 6 400 040 (hotell) • tfn. +372 6 400 045 (restaurang)

nyh
när var hur

Diverse information

Estland

GEOGRAFISKT LÄGE SAMT NATUR

Yta: 45 277 km²

Längd öst-väst: 350 km

Längd norr-söder: 240 km

Skog: 48% av totalytan

Öar: 1521 (största ön Ösel eller

Saaremaa på svenska, 2 922 km²)

Sjöar: 1 200 (största sjön är Peipsi, 3 555 km², varav 1 529 km² tillhör Estland)

Största berget: Suur Munamägi, 318 m

Längsta floden: Pärnu jõgi 144 km

TID

GMT +2, eller 1 timme före Sverige

SPRÅK

Officiellt språk är estniska
Tillhör finsk-ugriska språkgruppen
Många ester talar även engelska, gäller speciellt servicepersonal.

PENGAR

Valutan heter **Eesti kroon**

Förkortning - **EEK**

I omlopp sedan 20.06.1992
Sedelvalörer 5, 10, 25, 50, 100 och 500 kroon. 1 och 5 kroon finns även som mynt. 1 kroon = hundra sent.
Växlingskursen i förhållande till svenska kronan, 1 SEK = 1,41 EEK. Eesti kroon är bundet till euron genom kursen 1 EUR = 15,65 EEK

BEFOLKNING

1 370 500 (enligt 2000 års folkräkning)
ester - 67,9%
ryssar - 25,6%
ukrainare - 2,1%
övrige - 4,4 %

TRO

Luthersk, Ortodox

Palun ..... Var så god
Aitäh, tänan ..... Tack
Palun vabandust ..... Förlåt, ursäkta
Tere, tervist ..... Goddag, hej
Tere hommikust ..... God morgon
Tere päevast ..... God dag
Tere õhtust ..... God kväll
Head ööd ..... God natt
Nägemist, head aega ..... Hej då, adjö
Kõike head, kõike paremat ..... Allt gott
Palju reisi ..... Trevlig resa
Jätku leiba, head isu ..... Smaklig måltid
Terviseks ..... Skål
Kui palju see maksab? ..... Vad kostar det?
Kas teil on? ..... Har ni?

Kus on? ..... Var ligger.....?
Mis see on? ..... Vad är det?
Mida see tähendab? ..... Vad betyder det?
Kuidas elad/elate? ..... Hur mår Du/Ni?
Kuidas käsi käib,
kuidas läheb? ..... Hur mår Du/Ni?
Pole viga ..... Bra/OK
Rööm teid näha,
meeldiv kohtuda ..... Trevligt att råkas/att ses
Oli meeldiv kohtuda ..... Det var trevligt att träffas
Oli meeldiv tutvuda ..... Det var trevligt att
lära känna varann
Palju kell on? ..... Vad är klockan?
Mina ei oska
eesti /vene keelt ..... Jag talar inte estniska/ryska
Kas te räägite rootsi keelt? ..... Talar ni svenska?
inglise/soome/saksa keelt? ..... engelska/finska/tyska?

LARMNUMMER

Polis 110

SOS alarm 112

Brandkåren 112

Ambulans 112

Larmnummer är gratis att ringa till.

ATT RINGA

Till, från och inom Estland

För samtal med mobiltelefon från Estland till Sverige, slå landsnumret +46, därefter det lokala riktnumret utan nolla. För ett samtal, t ex till Stockholm: +46 8 555 555 eller till en mobiltelefon +46 70 555 5555.

För samtal till en estnisk telefon från en Sverige, slå landsnumret +372 och därefter abonnentnumret. T ex samtal till Tallinn, +372 6 555 555 eller till en estnisk mobiltelefon +372 56 555 555.

TRAFIK

I tätorter är hastighetsbegränsningen vanligtvis 50 km/h, men det förekommer sträckor med 40 km/h samt 30 km/h. Landsvägshastigheten är 90 km/h, om inget annat angivits.

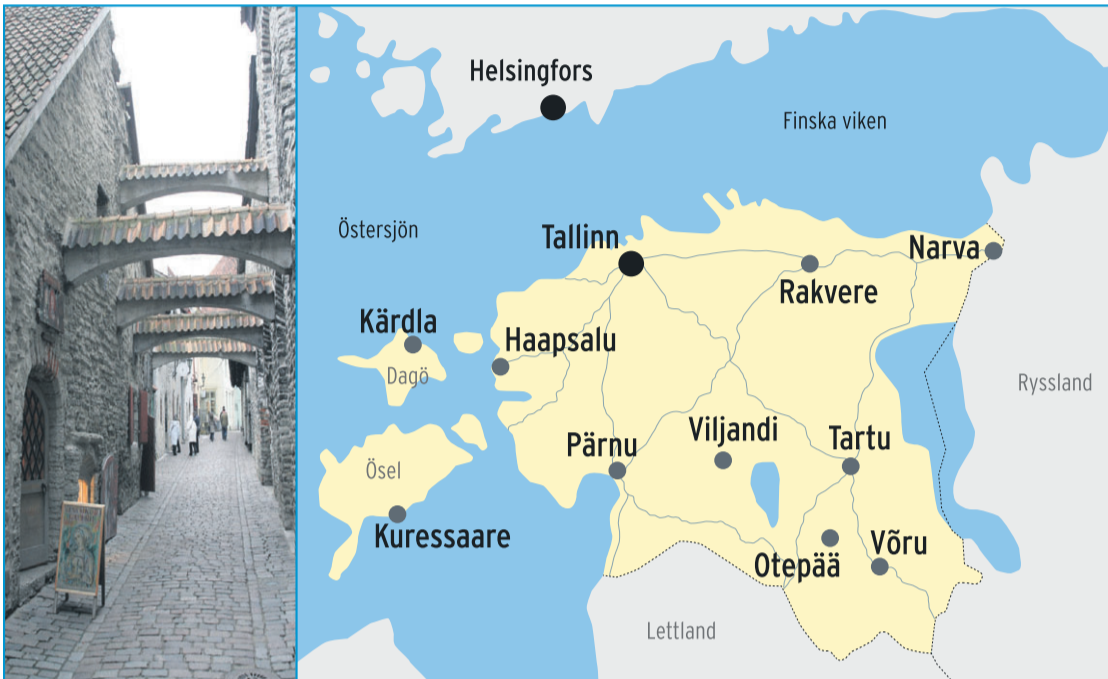
Biljusen skall vara tända dygnet runt, såväl i tätorter som på landsväg.

Promillegränsen i Estland är 0. Bilbälte är obligatoriskt såväl fram som bak. Det är tillåtet att stanna vid vägkanten, om vägmärken inte anger annat. I större tätorter är parkering vanligtvis avgiftsbelagd, parkeringsbiljetter finns att köpa i kiosker eller parkeringsautomater. I Tallinn är de första 15 minuterna gratis, men då måste tiden för parkeringsstart framgå genom parkeringsklocka eller vanlig papperslapp.

I Tallinns Gamla Stad är parkering avgiftsbelagd dygnet runt.

KREDITKORT, BANKOMATER, RESECHECKAR

De vanligaste kreditkortet accepteras i de flesta affärer och restauranger i Estland. De flesta banker och bankomater accepterar Visa, Mastercard, Diner's Club och Maestrokort. Resecheckar används sällan och är lättast att lösa in på banker.

nyh
när var hur

fartyg / flyg 12/2009

Fartygens tidtabeller

Stockholm - Tallinn

Dagligen
Avgång Stockholm 17.45
Ankomst Tallinn 10.00

Tallinn - Stockholm

Dagligen
Avgång Tallinn 18.00
Ankomst Stockholm 10.00

Fartyg:
Victoria och Baltic Queen
Fartygen anlöper Mariehamn i båda riktningarna

Tallinn:
Tallinn Reisisadam (passagerarhamnen)
D-terminal,
bokning tfn. +372 6 409 808.

Stockholm:
Värtahamnen,
bokning tfn. +46 8 666 6001.
M/S Victorias avgångar.

■ Alla tider är lokala

Kapellskär - Paldiski

Dagligen
Från Kapellskär 10.15
Till Paldiski 21.15

Paldiski - Kapellskär

Dagligen
Från Paldiski 00.45
Till Kapellskär 7.15

Tidtabell MS Via Mare
Dagligen i båda riktningarna

Reguljär godstrafik upprätthålls med ro-ro fartygen MS Via Mare. Fartygen befördrar även passagerare men i begränsat antal.

AS Baltic Scandinavian Lines.
Tfn. + 372 666 1679
E-mail: info@bsl.ee
www.bsl.ee

Resa med färja till Saaremaa och Hiiumaa:
AS Saaremaa Laevakompanii, tfn. +372 45 243 50, e-mail: broneerimine@laevakompanii.ee, www.laevakompanii.ee.

Flygtider

Stockholm - Tallinn - Stockholm

Flera gånger dagligen med Estonian Air
www.estonian-air.ee

Göteborg - Tallinn

Må, On, Fr, Sö
City Airlines
www.cityairline.com

Tallinn - Köpenhamn

Tre dagliga turer med Estonian Air
www.estonian-air.ee

Tartu-Stockholm

Må, To, Fr, Sö
www.estonian-air.ee

Tartu -Riga

(med anslutning till Skandinavien)

Riga-Tartu (med anslutning från Skandinavien)
Upp till två gånger dagligen
www.airbaltic.com

Tallinn - Oslo

Dagliga turer med Estonian Air och Norwegian
www.estonian-air.ee
www.norwegian.no

Tallinn - Helsingfors

Flera gånger dagligen med Finnair och Estonian Air
www.finnair.com
www.estonian-air.ee

Stockholm - Kuressaare/Ösel

Estonian Air via Tallinn
www.estonian-air.ee

Estonian Air

Lennujaama tee 13, Tallinn,
tfn. +372 6 401 160,

■ Tidtabellerna kan ändras med kort varsel.

Tullregler

Regler för resandes införsel av alkohol. Gäller för privatpersoner över 20 år, som själv handlat alkoholen i ett annat EU land för eget bruk

- SPRITDRYCKER 10 LITER
- MELLANPRODUKTER (T.EX. STARKVIN) 20 LITER
- VINER 90 LITER (VARAV HÖGST 60 LITER MOUSSERANDE VIN)
- ÖL 110 LITER

DEFINITIONER

Spritdryck: alkoholhalten överstiger 22 volymprocent
Starkvin: alkoholhalt överstiger 15, men inte 22 volymprocent
Vin: annat vin än starkvin, samt annan alkoholdryck som överstiger 3,5, men inte 15 volymprocent och som inte är starköl.

Starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.

Källa: sammanfattning från www.tullverket.se

Bilister! Glöm ej registreringsbesivet i original

Alla som kommer med bil till Estland skall ha med sig registreringsbesivet i original, båda sidorna. Detta skall utan undantag kontrolleras av Tallink vid incheckning, både i Stockholm och Kapellskär. De som bokar bilplats skall även informeras vid bokningstillfälle och information om detta finns på Tallinks hemsida www.tallink.se. Tyvärr händer det alltför ofta att bilister trots detta glömmor bort reglerna.

Aktuell information om Estland

Du har möjlighet att prenumerera på The Baltic Guide tidningen direkt hem i brevlådan eller till företaget. Du får en helårsprenumerering (12 nummer) för endast 269 SEK.
Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415 Tallinn.

The Baltic
GUIDE

Prenumeration

Namn.....

Företag .....

Adress.....

Telefon ..... fax .....

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

När Berlinmuren föll för tjugo år sedan pågick den sjungande revolutionen för fullt i Estland

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: TBG ARKIV

Nedan personliga betraktelser från Estland kring 1989-1990.

Den sjungande revolutionen - Sovjet sjöngs sönder och samman

Sverige öppnar konsulat

För tjugo år sedan, i december 1989, öppnade Sverige i Tallinn en filial till dåvarande generalkonsulatet i Leningrad. Beslutet var djärvt. Estland var fortfarande ockuperat. Konsulatet innebar inte upprättandet av diplomatiska förbindelser mellan Sverige och Estland, men det möjliggjorde att från nolläge bygga upp kontakter som varit avbrutna sedan 1940 då Estland isolerades. Det svenska konsulatet blev mötespunkt för politiker, diplomater, affärsfolk, ja för alla som ville skapa kontakter. Det gällde att bygga upp förutsättningar, att skapa fungerande rutiner, strukturer och nätverk i samarbetet. En viktig insats var demokratibyggande. Läget var kaotiskt men stämningarna positiva.

Den svenska närvaron möjliggjordes paradoxalt nog av det faktum att Sverige som i stort sett enda västeuropeiska land erkände den sovjetiska ockupation 1940, såväl de facto som de jure. Flertalet andra länder hade bara gjort detta de facto. Detta innebar till exempel att amerikanska, med flera andra länders, diplomater aldrig besökte Estland under sovjetperioden.

Det svenska konsulatet leddes av konsul Håkan Damm och kom snabbt att bli den hetaste mötesplatsen för kontakter mellan Estland och Sverige. Resandet hade kommit igång, de sovjetiska makterna tillät ut- och inresor. Konsulatet utfärdade viseringar för ester som ville till Sverige. Det handlade om släktbesök, skolklasser, vänorter, sångkörers, politiker med mera. Samtidigt började svenskar resa till Estland. För detta krävdes sovjetiskt visum.

En avgörande fråga för konsulatet var kommunikation med yttrevärlden. Telefon- och faxlin-

jerna var kopplade och kontrollerade via Moskva. Mobiltelefon var nytt och inte tillåtet. Trafiken sköttes via antenn riktad mot Finland.

De estniska myndigheterna var mycket hjälpsamma gentemot konsulatet. En av kontaktpersonerna var Lennart Meri, som utsågs till (Sovjet) - Estlands utrikesminister, för att sedan bli Estlands ambassadör i Finland när landet fick tillbaka sin självständighet och därefter legendarisk och uppskattad president 1992-2001.

Sovjets sönderfall

Det sovjetiska samhället, inklusive politik och ekonomi, hade kollapsat. Politiskt sett existerade Sovjet, moraliskt hade det säckat ihop, vilket många politiker i västvärlden ännu inte förstod. Förståsigpåare uppmanade ester till återhållsamhet. Marju Lauristin, sociolog och professor, en av förgrundsgestalterna i frihetsrörelsen, replikerade: "Säg till en havande kvinna att hon skall vänta med att föda sitt barn". Marju Lauristin var auktoritet, dotter till några av Estlands få sanna kommunister som hjälpte sovjetmakten 1940. Som dotter till revolutionära föräldrar kunde Moskva knappast anklaga henne.

När Berlinmuren öppnades i november 1989 växte förhoppningarna att Sovjet ej heller i Estland skulle bruka vapen. I efterhand vet vi att sovjetisk militär förvisso hade stora enheter, å andra sidan var moralen obefintlig och slagkraften kunde ifrågasättas.

Estland kräver slut på ockupationen

I början av den sjungande revolutionen som påbörjats 1988 krävde

Estland autonomi inom Sovjet, krav framfördes på ekonomisk självständighet. Näringslivet administrerades dels av Estland, men huvudsakligen direkt från Moskva. På de Moskvastyrda företagen arbetade huvudsakligen inflyttad rysk arbetskraft som bildade den så kallade Interfronten, dvs internationalisternas front mot de estniska självständighetsivrarna. Spänningen var stor. Från estniskt håll uppmanades folk genom media att förbli lugna. Det är anmärkningsvärt att den estniska självständighetskampen förlöpte helt utan våld.

Med tiden skärptes kraven, man talade om ett återupprättande av självständigheten. Estland krävde inte utträde ur Sovjetunionen, som man införlivats i med tvång. Man krävde i stället ett slut på den sovjetiska ockupationen. Två ledande rörelser fanns för självständigheten, den så kallade Folkfronten som agerade genom existerande kanaler, bland annat det sovjetestniska parlamentet och Estlands Kongress som gick en helt självständig väg och som utgick från Republiken Estlands grundlag från förkrigstiden och som inte erkände Sovjetestlands maktorgan.

Kontakterna med Sverige utökas

I januari 1989 besökte den första svenska näringslivsdelegationen Estland. Från sovjetiskt håll ställdes krav att resan måste inledas i Leningrad. Leningrad var ruggigt, grått och tungt, inga inslag av perestroika eller glasnost märktes. När delegationen anlände till Tallinn var skillnaden som natt och dag, trots ett och samma imperium. Gästerna togs emot med nybakta bullar och

varmt kaffe. Diskussionsandan var öppen. Man ville ha kontakter. Under året arrangerades ett flertal svensk-estniska seminarier och föreläsningar om marknads ekonomi som esterna bara hade kvar i minnet eller som de kände till via finsk television.

Exportrådet öppnade kontor i Tallinn i maj 1990. Det största intresset från Sverige kom från små- och medelstora företag. Det fanns förutom rena affärsintressen en stark sympatifaktor. Storföretagen månade om sina kontakter med Moskva och kom till Estland först efter den återupprättade självständigheten 1991.

Finlands inflytande

Man kan tacka Finland för att esterna var välinformerade om det västerländska och pluralistiska samhället. I norra Estland kunde man som enda ställe i Sovjet få in västerländsk tv. Man kunde se program som Dallas och Dynasty, man visste allt om utländska varor genom tv-reklam. Än viktigare var att man hade tillgång till trovärdig information genom nyheterna från Finland. Allt detta gav esterna ett oerhört försprång i jämförelse med andra delar av Sovjetimperiet.

Ekonomi kollapsade

Vardagsbetingelserna var mycket svåra. Ekonomi hade upphört att existera. Det mesta kunde enbart köpas mot ransoneringskort - trots att femtio år gått sen kriget! De första initiativen till privat företagsamhet hade kommit igång. Den svenska personalen på konsulatet försörjdes via Estline som öppnade fartygstrafik sommaren 1990. Dessförinnan tog man med sig så mycket man

Flyg och fartygslinjer öppnas

I takt med resandet inledde SAS som första västbolag en linje Stockholm-Tallinn 1989. På premiärflygningen fanns en nittioårig dansk som varit med på den första flygningen på trettiotalet! De sovjetiska myndigheterna tillät inte SAS på grund av strategiska skäl att flyga fågelvägen från Stockholm till Tallinn. Trafiken dirigerades över Finska Viken en bra bit öster om Helsingfors, därefter skedde inflygning längs den estniska nordkusten österifrån. Dessutom krävde Sovjet att en sovjetisk säkerhetsman skulle få följa med.

Fram till Estlines linje fick man resa med båt via Helsingfors. Fartyget Georg Ots gjorde en resa per dag. De som reste till Estland tog med sig allt från hygienartiklar till bananer, inget fanns att köpa!

Svenskt stöd

Så sent som 1989 hade den dåvarande svenska utrikesministern Sten Anderson sagt att de baltiska länderna inte var ockuperade. Uttalandet kom högst olämpligt och ledde till skarpa protester i Sverige och Baltikum. Svenska UD lyckades formulera om uttalandet. Nu gick händelserna snabbt och det svenska stödet tog vid på allvar. Sveriges miljöminister Birgitta Dahl besökte Sovjetestland som första svenska minister. Miljöfrågor var aktuella och besök av en miljöminister i ett ockuperat land var minst kontroversiellt. Birgitta Dahl åtföljdes av sin sovjetiske kollega Nikolai Voronzov, den förste icke kommunistiska regeringsmedlemmen i Sovjet. Besöket inleddes i Leningrad. När delegationen kom till gränsen mellan Ryssland och Estland möttes

Förståsigpåare uppmanade ester till återhållsamhet. Marju Lauristin replikerade: "Säg till en havande kvinna att hon skall vänta med att föda sitt barn".

förmådde bära.

Det fanns ett par andningshål, Hotel Palace som hade renoverats med finskt kapital. I källaren fanns en valutabutik med i stort sett ett kiosksortiment, något helt unikt! Därutöver fanns ett par mindre valutabutiker, dessa stod under KGB:s uppsikt. I närheten av konsulatet fanns Sovjets första privata matställe, återigen unikt! Statoil öppnade Sovjets första moderna bensinstation. När finska Neste följde efter klädde folk upp sig som för bal! Händelsen var revolutionerande.

man av en estnisk delegation och estniska bilar. Genom detta visade den sovjetiske ministern största respekt för Estland. Birgitta Dahl gick i sitt bordstal i Tallinn mycket långt vad gällde stödet för Estland. Även Pierre Schori, dåvarande kabinettssekreterare, uttalade sitt stöd vid ett tal i Estlands Högsta Sovjet i samband med Estlines invigningstur.

Det skulle dock dröja ytterligare drygt ett och ett halvt år innan självständigheten kunde återupprättas den 20 augusti 1991. ■

nyh
när var hur

TURISTINFORMATION

Tallinn Turistinformation ■ 0 B3
Niguliste 2/Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 6 457 777, fax +372 6 457 778. Öppet 1.9.-30.4. må-fr 9-17, lö 10-15, sö stängt.

Nytt turistinformationskontor på Viru Centrum i takt med det ständigt stigande antalet besökare i Tallinn ställs behov på bättre och mer turistinformation. Tallinns stad har haft ett kontor i gamla stan på hörnet av Niguliste och Kullassepagatorna, ett stenkast från rådhusplatsen. Nu har ett andra kontor öppnats i Viru Centrum.

- I fjol besöktes turistinformationskontoret av 150.000 besökare från 150 länder.
- Totalt fick kontoret 176.000 förfrågningar, en fördubbling i jämförelse med tidigare år.
- De flesta förfrågningarna gällde transport, inkvartering, handel, sevärderheter och evenemang.
- 91 procent av besökarna var utlänningar, varav de flesta finner, svenskar och britter.

Tallinn Card kan köpas på följande ställen:

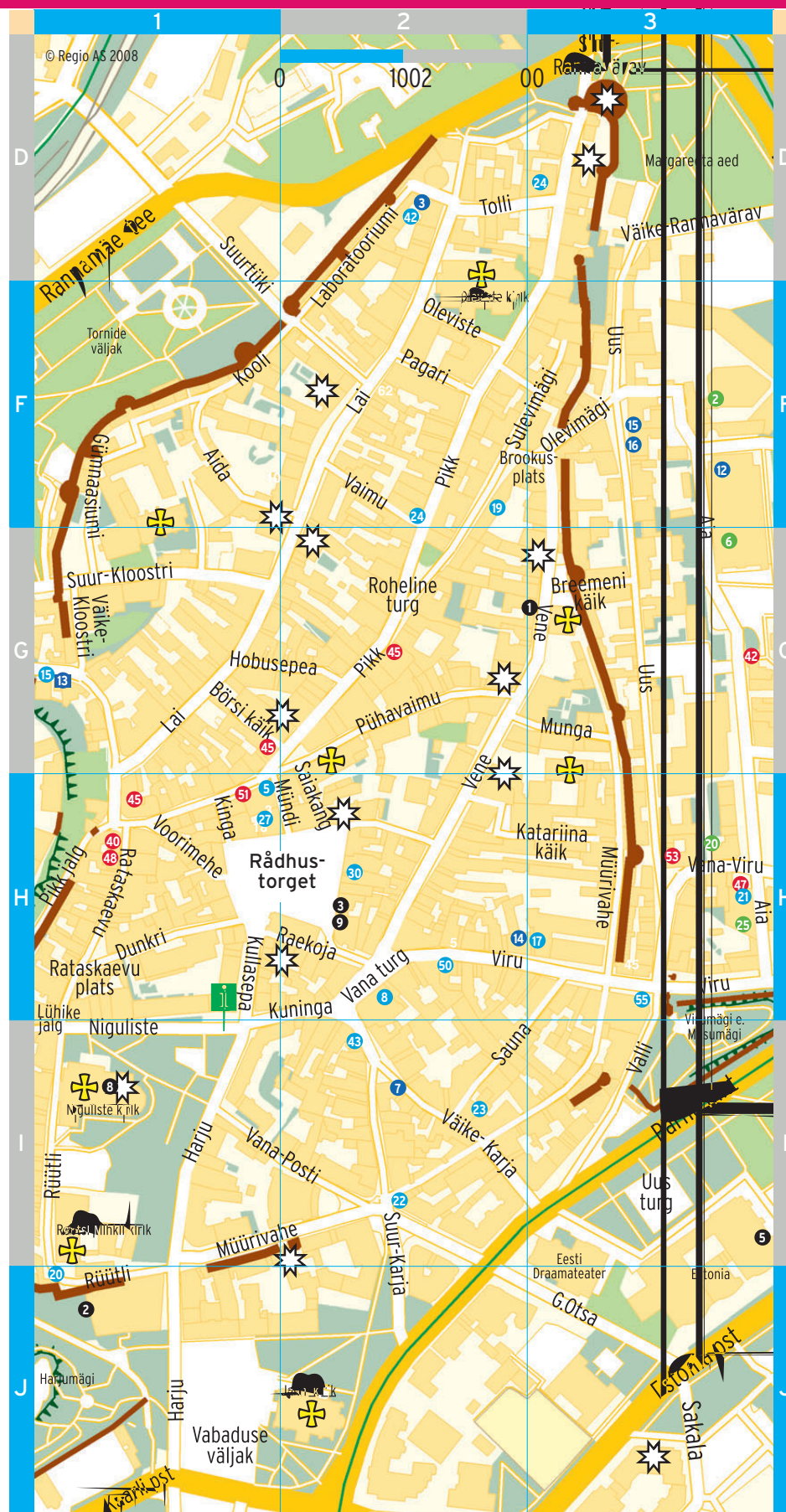
- Tallinns Turistinformation/Tallinna Turismiinfokeskus, Kullassepa 4/Niguliste 2, Viru Centrum.
- Terminal A och D i Tallinns hamn.
- De flesta hotell i Tallinn.

✓ Så här använder du kartkoderna

I slutet av vissa texter finns en kod bestående av en bokstav och ett nummer. Med hjälp av dessa hittar du enkelt på tidningens kartor.

- The Baltic Guide-tidningen har två kartor över Tallinn: En stor karta över centrum och en liten över Gamla Staden.
- På stora kartan löper bokstäverna A, B, C och D lodrätt och siffrorna 1, 2, 3, 4 och 5 vågrätt.
- På lilla kartan löper bokstäverna E, F, G, H, I, och J lodrätt och siffrorna 1, 2 och 3 vågrätt.
- Välj först rätt karta så hittar du stället du söker.

Karta över Gamla Stan

inkvartering

Hotell

Skåne Hotel ■ 1 A1
Kopli 2c, Tallinn, tfn. +372 6 678 300, e-mail: info@hoteleskane.eu, www.hoteleskane.eu. Mysigt turistklasshotell alldeles intill gamla stan i Tallinn, bara ett par minuters gångavstånd till Rådhusplatsen. Pris från 19€.

Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
Toompeiste 27, Tallinn, tfn. +372 6 677 006, eller +372 6 677 007, fax +372 6 677 001, e-mail: reservations@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com.

Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Lai 49, Tallinn, tfn. +372 6 777 007, fax +372 6 141 311, e-mail: oldtown@meriton-hotels.com, www.meriton.ee. I direkt anslutning till Gamla Stan. Hotellet har konferensrum, den i stan välkända buffé restaurangen Le Paris och caféet Mademoiselle.

Scandic Palace ■ 4 B2
Vabaduse väljak 3, Tallinn, tfn. +372 6 407 300, fax +372 6 407 299, e-mail: palace@scandic-hotels.com, www.scandic-hotels.com
Promenadvärdstånd från Gamla Stan.

Hotell Barons ■ 7 I2
Suur-Karja 7/Väike-Karja 2, Tallinn, tfn. +372 6 999 700, fax +372 6 999 710, e-mail: barons@baronshotel.ee, www.barons.ee
Elegant boutique hotell i gammalt bankpalats. Lilla och intima Barons ligger mitt i gamla stan. Restaurang Margarita, vinkällare och cigarr-lounge, lobbybar, konferensrum och bastu.

St. Barbara Hotel ■ 10 B2
Roosikrantsi 2a, Tallinn,

Kalev Spa – ett mycket bra wellness-hotell i gamla stan i Tallinn. 100 moderna rum, inkklusive familjerum. Elegant skönhetssalong, välutrustat gym, fitness-program med instruktörer, stort äventyrsbad med 50-meters bassäng, barnbassäng, vatten-rutschbanor och bastuavdelning.

Baltic Hotel Imperial ■ 13 G1
Nunne 14, Tallinn, tfn +372 6 274 800, e-mail: hotel@imperial.ee, ww.imperial.ee
Förträffligt hotell intill Domberget i gamla stan i Tallinn. 32 bekväma och eleganta rum, bland annat för allergiker och rörelsehindrade. Ostrestaurangen St. Michael och Pub Imperial.

Baltic Hotel Vana Wiru ■ 14 H3
Viru 11, Tallinn, tfn +372 6 691 500, e-mail: hotel@vanawiru.ee, www.vanawiru.ee.
Förträffligt läge på Viru-gatan, gamla stans huvudgata. 82 rum, konferens- och sammanträdesrum, turkisk och finsk bastu. Restaurang Complemento och Pub Vana Wiru.

Hostel

Old House Hostel ■ 15 F3
Uus 26, Tallinn, tfn +372 6 411 464, e-mail: info@OldHouse.ee, www.oldhouse.ee
Bra läge i gamla stan bara några minuter från rådhus-torget. 12 rum, fullt utrustat kök och samlingsrum med tv. Hårig gammaldags inredning. Inkvartering i gästlägenheter i gamla stan i Tallinn.

Old House Guest House ■ 16 F3
Uus 22, Tallinn, tfn +372 6 411 464, e-mail: info@OldHouse.ee, www.oldhouse.ee
Ett par minuter från rådhus-torget i gamla stan, härlig gammaldags atmosfär. Även inkvartering i lägenheter i gamla stan i Tallinn.

lunchbuffé vardagar 12-15. Elegant inredd gourmet restaurang i Meriton Grand Hotel Tallinn. Internationell a la carte-meny. Vardagar riklig lunchbuffé.

Clazz ■ 8 H2
Vana Turg 2, gamla stan, Tallinn, tfn. +372 6 279 022, e-mail: clazz@clazze.ee, www.clazze.ee. Öppet dagligen 11-03.
Internationellt inredd restaurang för mogen smak i hjärtat av gamla stan, mitt emot Olde Hansa. Plats för 300 gäster med de bästa pörlorna från det europeiska köket. Fräscha drinkar, härlig stämning, jazz och blues.

Scotland Yard ■ 9 A2
Mere pst. 6E, Tallinn, tfn. +372 6 535 190, e-mail: scotlandyard@scotlandyard.ee, www.scotlandyard.ee. Öppet Sö-On 9-24, To-Fr 9-02, Lö 9-03. Viimi Shoppingcentrum, Randvere tee 6, Viimsi, tfn. +372 6 000 467, e-mail: scotlandyard@scotlandyard.ee, www.scotlandyard.ee. Öppet Sö-On 9-24, To-Fr 9-02, Lö 9-03. Legendarisk pub i centrala Tallinn, bekvämt läge mellan hamnen och gamla stan. Omfattande meny med allt från frukost till grillrätter. Levande musik många kvällar. Nya Scotland Yard Viimsi Pub – nu öppet mitt emot Viimsi SPA!

Ostrestaurangen St. Michael ■ 15 G1
Nunne 14, Tallinn, tfn +372 6 274 804, e-mail: restoran@imperial.ee, www.juusturestoran.ee. Estlands första och enda ostrestaurang i Baltic Hotel Imperial

Kikka Körts – Bufférestaurang ■ 16 A3
Köpcentret Norde Centrum, Lootsi 7, Tallinn, tel +372 6 698 860. Öppet varje dag 9-20. Övanlig restauranglösning: en restaurang i estnisk landsbygdstil där kunden själv kan sätta ihop sin rätt enligt önskemål. Ett matställe med snabb betjäning, förmånliga priser och bra kvalitet i närheten av D-terminalen i Tallinns hamn.

Restaurang Complemento ■ 17 H3
Viru 11, Tallinn, tfn +372 6 691 510, e-mail: pub@vanawiru.ee, www.vanawiru.ee
Attraktivt medelhavskök, ligger i Baltic Hotel Vana Wiru.

Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee
Den fascinerande matsalen med tre olika salar och stilar erbjuder smakupplevelser även för de mest kräsna kunderna.

Schnitzel Haus ■ 20 J-1
Rüütli 28/30, gamla stan, Tallinn, tfn +372 6 450 059. Ny tyskinspirerad restaurang i gamla stan i Tallinn. Fläskschnitzel. Kalkonschnitzel. Upp till 500 gram. Pris från 120 EEK (7 Euro) per portion. Äkta tysk köck. Barnmeny. Schnitzel Haus, Öppet sö-to 11-24, fr-lö 11-02.

Restaurang MEKK ■ 22 I-2
Suur-Karja 17/19, gamla stan, Tallinn, tfn +372 6 806 688, www.mekke.ee.
Öppet må-lö 12-23. Det moderna estniska köket

Chicago ■ 21 H3
Aia 3, Tallinn, tfn +372 6 271 267, e-mail: info@chicago.ee, www.chicago.ee
Nytt matställe i bästa amerikansk 1930-tals miljö i gamla stan betjäning.

Must Lammas ■ 23 I-2
Sauna 2, Tallinn, tfn. +372 6 442 031, e-mail: restoran@mustlammas.ee, www.mustlammas.ee. Öppet Må-Lö 12-23. Stängt sö. Kaukasisk restaurang mitt i gamla stan i Tallinn. Bara ett par steg från Virugatan.

Inkvartering

Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Hotell Barons ■ 7 I2
Kalev Spa Hotell ■ 12 F3
Baltic Hotel Imperial ■ 13 G1
Baltic Hotel Vana Wiru ■ 14 H3
Old House Hostel ■ 15 F3
Old House Guest House ■ 16 F3

Mat och dryck

Restaurang Turg ■ 5 H1
Clazz ■ 8 H2
Ostrestaurangen St. Michael ■ 15 G1
Restaurang Complemento ■ 17 H3
Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
Schnitzel Haus ■ 20 J-1
Chicago ■ 21 H3
Restaurang Mekk ■ 22 I-2

Shopping

Lintex ■ 40 H1
Estniska Handarbetsförbundet ■ 45 G1 H1 G2
Vävars ■ 47 H3
Vivian Vau ■ 48 H1
Fornarina ■ 53 H3

Skönhet och hälsa

Must Lammas ■ 23 I-2
Restaurang Bonaparte ■ 24 F2
Restaurang Maikrahv ■ 27 H1
Troika – rysk restaurang ■ 30 H2
Kafé Mademoiselle ■ 42 E2
Café Caprice ■ 43 I-2
Arizona Saloon ■ 50 H2
McDonald's ■ 55 H3

Övriga tjänster

Tallinns Stadsmuseum ■ 1 G3
Kiek in de Kōk ■ 2 J1
Rådhusfängelsets fotomuseum ■ 3 H2
Estlands Nationalopera ■ 5 I-3
Niguliste museum ■ 8 I-1
Museum för medeltida ■ 9 H2

Bonaparte ■ 24 F2
Pikk 45, Tallinn, tfn +372 646 44 44, e-mail: bonaparte@bonaparte.ee, www.bonaparte.ee.
På Café Bonaparte kan du smaka på äkta franska konditorivaror av bästa inhemska

råvaror. Café Bonaparte tilldelades 2008 års Silversked som Estlands bästa café.

Medeltida
Restaurang Maikrahv ■ 27 H1

Raekoja plats 8, Tallinn, tfn. +372 6 314 227, fax +372 6 314 228, e-mail: reserve@maikrahv.ee, www.maikrahv.ee, öppet dagligen 9-23. Restaurangen där åldriga traditioner förenas med dagens trender, bjuder både på de bästa läckerhe-

TallinnCard 48h
TALLINNAKASVANKU ADULT

FRITT INTRÄDE OCH RABATTER TILL NÄSTAN 100 TURISTATTRAKTIONER

www.tallinncard.ee

tfn. +372 6 400 040, e-mail: reservations@stbarbara.ee, www.stbarbara.ee. Hotell St. Barbara är ett mysigt 3-stjärnigt hotell i Tallinns centrum intill gamla stan. Inhytt i historisk miljö med 53 moderna rum tillsammans med populära tyska restaurang "Baieri Kelder".

Metropol hotell ■ 11 A2
Roseni 13, Tallinn, tfn +372 6 674 500, e-mail: booking@metropol.ee, www.metropol.ee. Modernt trestjärnigt hotell mitt emellan gamla stan och hamnen. Hotellet renoverades fullständigt 2006. 149 rum med alla bekvämligheter, varav 17 med bastu. Restaurang, bar, sammanträdesrum, skönhetssalong, kasino och bastuavdelning. Trådlös Internet i hela byggnaden.

Kalev Spa Hotell ■ 12 F3
Aia 18, Tallinn, tel. +372 6 649 3300, e-mail: kalevspa@kalevspa.ee, www.kalevspa.ee.

Vinternätter i Tallinn, Riga eller Vilnius

59 € rum / natt

www.revalhotels.com

Reval Hotels

Karta över centrala Tallinn

- Inkvartering**
  - Skåne Hotel ■ 1 A1
  - Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
  - Scandic Palace ■ 4 B2
  - St. Barbara Hotel ■ 10 B2
  - Metropol hotell ■ 11 A2
- Mat och dryck**
  - Syrtaki Taverna ■ 2 B1
  - Palace Bar & Restaurant ■ 3 B2
  - Ipanema Rodizio ■ 4 C1
  - Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1
  - Scotland Yard ■ 9 A2
  - Kikka Körts - Bufférestaurang ■ 16 A3
  - Wayne's Coffee ■ 41A3; B2; C4
- Shopping**
  - Kristline Centrum ■ 1 C1
- Kafé Mademoiselle** ■ 42 B1
- Viru Magic Cafe ■ 44 B2
- Stockmann Cafe ■ 45 B3
- Fifth 5th Floor ■ 46 B3
- Vapiano Pasta Pizza Bar ■ 52 B2
- Syrtaki Taverna ■ 2 B1
- Palace Bar & Restaurant ■ 3 B2
- Ipanema Rodizio ■ 4 C1
- Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1
- Scotland Yard ■ 9 A2
- Kikka Körts - Bufférestaurang ■ 16 A3
- Wayne's Coffee ■ 41A3; B2; C4

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - TradeHouse ■ 44 B3
  - Estniska Handarbetsförbundet ■ 45 B2
  - Winstore ■ 46 A3
  - Home Fashion ■ 49 B2
  - Rosalinds kosmetika-boutique ■ 52 B3; C4
  - 53 Fornarina B2
- Skönhets och hälsa**
  - Rotermann Shopping ■ 2 A2
  - Viru Centrum/Viru Keskus ■ 3 B2
  - Sadamarket ■ 4 A2
  - Stockmann ■ 5 B3
  - Solaris ■ 12 B2
  - Liviko ■ 31 A2; B3
  - Vin & Spirit - Alkoholi-lagerförälsjning ■ 32 A3
  - Home Art ■ 43 A2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Övriga tjänster**
  - Dian OÜ ■ 1 B3
  - Lastemuuseum (Barmuseum) ■ 4 A1
  - KUMU Konstmuseum ■ 6 B5
  - Kadrioru Konstmuseum ■ 7 A4
  - AHHA - vetenskapscentrum ■ 11 B2
- Övriga tjänster**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Övriga tjänster**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2
- Skönhets och hälsa**
  - Skönhetsalong Helena ■ 1 A2, A3
  - Tallinna Optika ■ 25 B2
  - Norman Optika ■ 26 B2
  - Centrum Optika ■ 27 A3
  - Kaarli Tandiklinik ■ 40 B1
  - Babor Spa ■ 50 B2

mot uppvisande av denna kupong
-10%

Restaurangupplevelser på rådhusplatsen

Maikrahv är en förträfflig restaurang i klassisk stil. Här njuter man av god mat och ädla drycker. Som gäst känner man sig verkligen som forna tiders respekterade rådherrar och fruar, borgare och köpmän.

**Stadens bästa
pepparbiffar!**

Förutom den goda maten njuter man alltid av härlig romantisk musik.

Turg är en restaurang med internationellt kök och är känt för sitt öppna kök och

italiensk pizza.

Rätterna tillagas om möjligt av lokala råvaror. Här erbjuds grillrätter av fläsk, lamm, ox och fågel, förutom fisk. Vardagar serveras en läcker lunchbuffé. Betjäningen är snabb och vänlig. Kvällar är extra stämningsfulla med levande ljus. Som gäst torde man lämna Turg med enbart trevliga minnen. Ingång direkt från rådhusplatsen eller genom Café Vana Toomas runt hörnet på Mündigatan.

Välkommen!

Lunchbuffet kl 12-15
1 €/100 g

Levande musik och estniska folkfester
A la carte lunch och middag
till **angenäma** ~ 9 €

Restaurang Maikrahv
kl 12.00-24.00
Raekoja plats 8, Tallinn
Tfn +372 6314 227
reserve@maikrahv.ee
www.maikrahv.ee

Restaurang Vana Toomas
kl 8.30-24.00
Raekoja plats 8, Tallinn
Tfn +372 6314 227
reserve@vanatoomas.ee
www.vanatoomas.ee

Restaurang Turg
kl 12.00-24.00
Mündi 8, Tallinn
Tfn +372 6412 456
reserve@turg.ee
www.turg.ee

Olde Hansa mästerkockarnas nya måltider förskönar själen:

- Äldermannens mörta fläskkött
- Delikatess av surkål och sidfläsk
- Åtråvärd lax i saffransås
- Lättare harstek

Välkommen att njuta av dessa anrättningar varje dag fram till klockan sex.

Samtliga köpmannamåltider och fester får gästernas ögon att börja tindra.

Olde Hansa

Tallinns Medeltida Restaurang och Krambod

Vana turg 1, Tallinn

Tel +372 627 9020

reserve@oldehansa.ee www.oldehansa.com

Olde Hansa Bod: www.oldehansa.net

Öppet dagligen kl 11-24

Överraskning

Ät på Olde Hansa eller handla på Krambode och Du och din partner erhåller mot uppvisade av denna talong en härligt värmande dryck "Munkens brud".

